

ORTADOğU

VAKFI

MIDDLE EAST FOUNDATION

وقف الشرق الأوسط

ORTADOğU VAKFI
FAALİYET RAPORU
2019 EKİM-2020 EYLÜL DÖNEMİ

ORTADOğU
VAKFI
MIDDLE EAST FOUNDATION
وقف الشرق الأوسط

TELİF 2020

Her hakkı saklıdır. Bu raporun hiçbir kısmı, Ortadoğu Vakfı'nın izni olmadan hiçbir şekilde, elektronik veya basılı olarak çoğaltılamaz, kopyalanamaz veya iletilemez.

Faaliyet Raporu
2019-2020
Ortadoğu Vakfı

Mutlukent Mah. 1920. Cd No: 31 Beysukent, 06800 Çankaya/Ankara
T: +90 312 235 05 10 www.ortadoguvakfi.org

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	3
1.ORTADOĞU VAKFI HAKKINDA	4
2.ORTADOĞU AKADEMİSİ	5
2.1.Temel Eğitim Programı (TEP):	6
2019-2020 TEP'e Başvuru ve Kayıt Süreci	6
Başvurular	6
Değerlendirme ve Kayıt	11
2019-2020 TEP SEMİNERLERİ	14
1. KADEME 1. DÖNEM SEMİNERLERİ	14
TOPLUM KÜLTÜR VE SİYASET	14
Prof. Dr. Murat Çemrek	14
ORTADOĞU'DA MODERNLEŞME	15
Prof. Dr. Alev Erkilet	15
ORTADOĞU TARİHİ	16
Prof. Dr. Mesut Özcan	16
1. KADEME 2. DÖNEM SEMİNERLERİ	17
ORTADOĞU'DA SİYASAL AKIMLAR	17
Dr. Muhammed Hüseyin Mercan	17
ORTADOĞU'NUN ULUSLARARASI İLİŞKİLERİ	18
Prof. Dr. Muhittin Ataman	18
ORTADOĞU'DA DEVLET DIŞI SİLAHLI AKTÖRLER	19
Prof. Dr. Murat Yeşiltaş	19
2. KADEME 1. DÖNEM SEMİNERLERİ	20
ORTADOĞU SİYASETİNE GİRİŞ	20
Dr. Heba Raouf	20
ORTADOĞU'NUN EKONOMİ POLİTİĞİ	21
Dr. Taha Eğri	21
ORTADOĞU'DA KÜLTÜR VE SANAT	22
Dr. Yusuf Ziya Gökçek	22
2. KADEME 2. DÖNEM SEMİNERLERİ	23
ORTADOĞU'NUN SİYASİ COĞRAFYASI	23
Doç. Dr. Mustafa Murat Yüceşahin	23
ORTADOĞU'DA DİN VE ETNİSİTE 1-2	24
Prof. Dr. Hasan Onat	24

İÇİNDEKİLER

Doç. Dr. Othman Ali	25
ÇAĞDAŞ İSLAMİ HAREKETLER	25
Prof. Dr. Abd Al-Fattâh El-Awaisi	25
SEÇMELİ BÖLGE DİLLERİ: ARAPÇA	26
Hazem Al Edo	26
2.1.1. TEP DÖNEM SONU DEĞERLENDİRME	27
TEP Seminer Süreci:	27
TEP'e İlişkin Genel Değerlendirme:	27
Seminerlere Devam Durumu:	28
Ödevler:	29
2.2. Arapça Dil Kursu	30
2.3. Staj ve Gönüllülük Programları	30
2.4. Kitap Tahlili	31
3. ÜLKE SEMİNERLERİ	31
Lübnan Seminerleri Başvuru Analizleri	32
Lübnan Seminerleri Katılımcı Analizleri	34
4. SEMİNER FAALİYETLERİ	37
5. İLETİŞİM ÇALIŞMALARI	38
Websitesi:	38
Sosyal Medya Araçları:	38

TAKDİM

Dünyaya yön vermiş çeşitli medeniyetlerin kaynağı olan Ortadoğu coğrafyası, kültürel çeşitliliğe ve farklı milletlerin bir arada yaşama tecrübesine sahiptir. Türkiye'nin de bir parçası olduğu Ortadoğu, stratejik konumu ve sahip olduğu maddi ve kültürel zenginlikleri itibarıyla önemlidir. Türkiye, Ortadoğu halklarıyla ortak geçmiş, siyasal, sosyo-kültürel ve ekonomik etkileşim ve coğrafi birliğe sahiptir. Bu gerekçeyle ülkemizde kendi coğrafyamız olan Ortadoğu ile ilgili bütüncül ve esaslı bilgi üretimi ve analiz kabiliyetinin geliştirilmesinin önemi yadsınamaz.

2015 yılında Ankara'da kurulan Ortadoğu Vakfı, Türkiye ve dünya siyasetinde kritik öneme sahip bu bölgenin ülkeleri arasındaki toplumsal hareketliliğin ve işbirliğinin akademi başta olmak üzere çeşitli alanlarda artırılmasına ve bölgeyle ilgili her türlü konuda nitelikli araştırmalar yapabilecek uzmanların yetiştirilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır. Vakıf bu çerçevede Ortadoğu Akademisi bünyesinde akademik eğitim programları, çalıştaylar, dil kursları, okuma grupları ve çeşitli etkinlikler düzenlemektedir. Bölgenin yakın dönemde içinden geçtiği kriz aşamasında yeni bakış açılarına duyulan ihtiyaç göz önüne alındığında, Ortadoğu Vakfı'nın bir sivil toplum kuruluşu olarak edindiği vizyonun önemi ortaya çıkmaktadır. Ortadoğu Vakfı olarak 2019-2020 döneminde hem eğitim programlarımızı geliştirerek devam ettirdik hem de araştırma altyapısının oluşturulması çalışmalarına başladık. Önümüzdeki dönemde bu adımların somut çıktılarını hep birlikte müşahede edeceğiz.

Yeni dönemde vakıf merkezimiz daha geniş ve daha uygun maliyetli aynı semtte mevcut binasını kiralarak taşınmıştır. Lojistik imkânların verimli kullanılması amacıyla binayı Afrika Vakfı ile birlikte paylaşmaktayız.

Ortadoğu Vakfı Yönetim Kurulu adına vakfımızın çalışmalarına maddi ve manevi destek veren herkese teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Samir Altunkaynak

1. ORTADOĞU VAKFI HAKKINDA

Ortadoğu Vakfı, Ortadoğu ile ilgili siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik konularına ilişkin faaliyetler yürütmek ve bu alandaki çalışmalarını desteklemek amacıyla 2015 yılında Ankara'da kurulmuştur. Vakıf kurucu ve yöneticileri ortak gündemi Ortadoğu çalışmaları olan uzman, akademisyen diplomat, profesyoneller ve sivil toplum gönüllülerinden oluşmaktadır.

Vakıf, Türkiye ile diğer Ortadoğu toplumları arasında tarihi, kültürel, sosyal ve siyasal alanlarda ilişkilerin gelişimi için ortak çalışmalar yapmayı, bu alandaki araştırmacıları bir araya getirmeyi ve Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu bilgi ve deneyime sahip uzmanların yetişmesi için gerekli altyapıyı hazırlamayı hedeflemektedir.

Ortadoğu Vakfı, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu bilgi ve deneyime sahip uzmanların yetişmesi için gerekli altyapıyı hazırlamayı hedeflemektedir.

2. ORTADOĞU AKADEMİSİ

TEP'in amacı, Ortadoğu'ya dair teorik ve pratik bilgiye hâkim, derinlemesine araştırmalar yapabilen ve sağlıklı veri üretebilen araştırmacıların yetişmesine katkı sağlamaktır.

Ortadoğu Akademisi, Türkiye'nin de içinde bulunduğu Ortadoğu coğrafyasını siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik boyutları ile bir bütün olarak kavrayabilen ve bölgeye içeriden bakabilen uzmanların ve araştırmacıların yetiştirilmesi amacıyla 2018 yılından beri seminer programları düzenlemektedir.

Böylelikle Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu bilgi ve deneyime sahip uzmanların yetişmesi için gerekli altyapıyı hazırlamaya çalışmaktadır.

Ortadoğu Akademisi'nin başlıca hedefi; lisans ve lisansüstü seviyesindeki katılımcılara teorik bilgiye erişme becerisini, staj ve gönüllülük programlarıyla saha tecrübesini ve Ortadoğu'ya dair derinlemesine anlayabilme yeteneğini kazandırmaktır. Bu itibarla, Ortadoğu Akademisi kapsamında her yıl Temel Eğitim Programı (TEP), ihtisas programları, dil kursları, ülke seminerleri ve okuma grupları gibi eğitim programları düzenlenmektedir.

2.1. Temel Eğitim Programı (TEP)

TEP, Ortadoğu konusunda çalışma yapmak isteyen yerli ve yabancı tüm lisans öğrencilerine yönelik olarak iki kademededen oluşan ve her biri sekizer hafta süren dört dönemlik bir programdır. TEP'in amacı, Ortadoğu'ya dair teorik ve pratik bilgiye hâkim, derinlemesine araştırmalar yapabilen ve sağlıklı veri üretebilen araştırmacıların yetişmesine katkı sağlamaktır. TEP ayrıca, öğrencilere staj ve gönüllülük programlarıyla, edindikleri teorik bilgiyi pratiğe dönüştürmeyi ve öğrencileri Ortadoğu'da konuşulan dilleri öğrenmeye teşvik etmeyi hedeflemektedir.

TEP katılımcılarının her dönemin seminerlerini takip etmesi ve başarıyla tamamlaması gerekmektedir. Birinci kademeyi başarıyla tamamlayan öğrenciler ikinci kademeye geçmeye hak kazanmakta, her iki kademeyi başarıyla bitiren öğrenciler ise TEP mezunu olmaktadır.

Temel Eğitim Programı'na programına 2018-2019 ve 2019-2020 yıllarında iki ayrı grup alınmıştır. Her iki dönem için de yüksek sayıda başvuru gerçekleşmiştir.

Kayıt olmaya hak kazanan öğrenciler 2 sene süresince toplam 12 ayrı yapılandırılmış seminer almaktadır. 2018 yılında eğitime başlayan Birinci Dönem Ortadoğu Akademisi TEP öğrencileri 2 yıllık eğitim programını tamamlayarak 2019 Mayıs ayında mezun olmuşlardır.

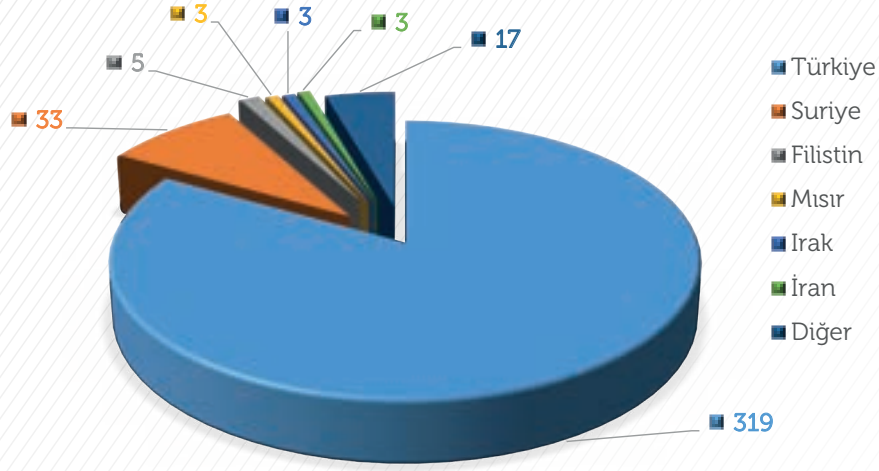
2019-2020 TEP'e Başvuru ve Kayıt Süreci

Başvurular

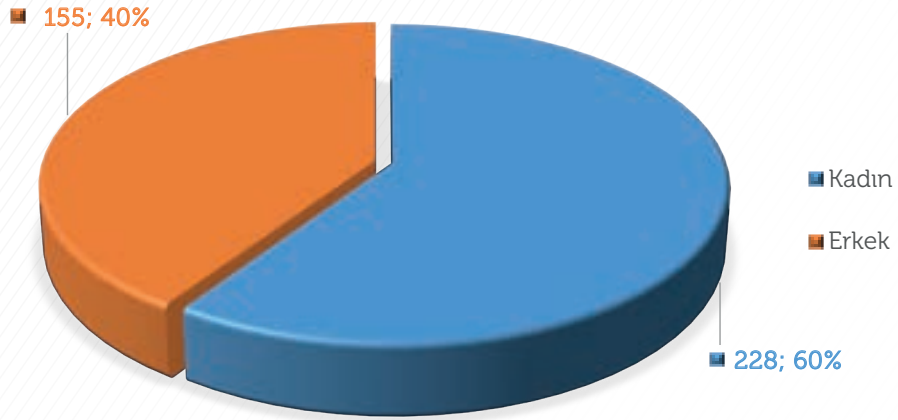
Ortadoğu Akademisi'nin 2019 – 2020 eğitim yılında başlayan İkinci Dönem TEP programı için 23 Ağustos – 20 Eylül 2019 tarihleri arasında Ortadoğu Vakfı'nın resmi sitesi olan "www.ortadoguvakfi.org" sitesi üzerinden başvurular çevrim içi olarak alınmıştır. Yoğun ilgi gören programa 383 kişi başvurmuştur.

Başvuruların detaylı analizi şu şekildedir.

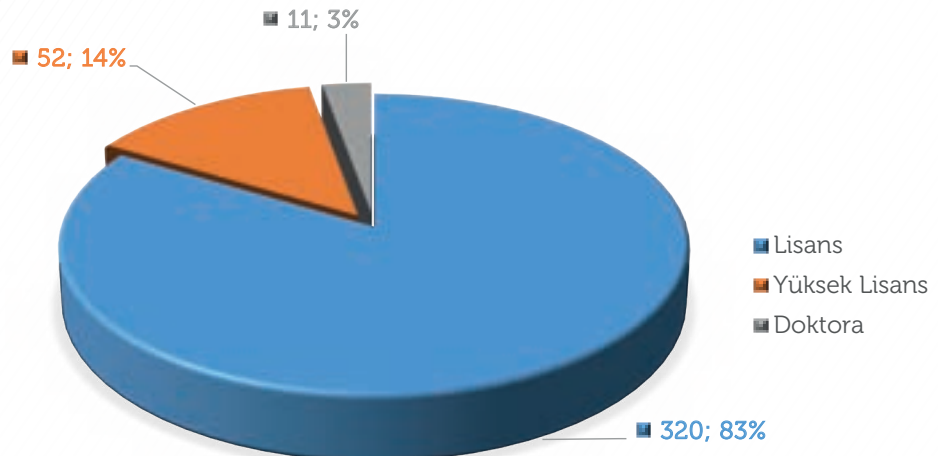
Grafik 1: Program Başvurularının Uyruklara Göre Dağılımı

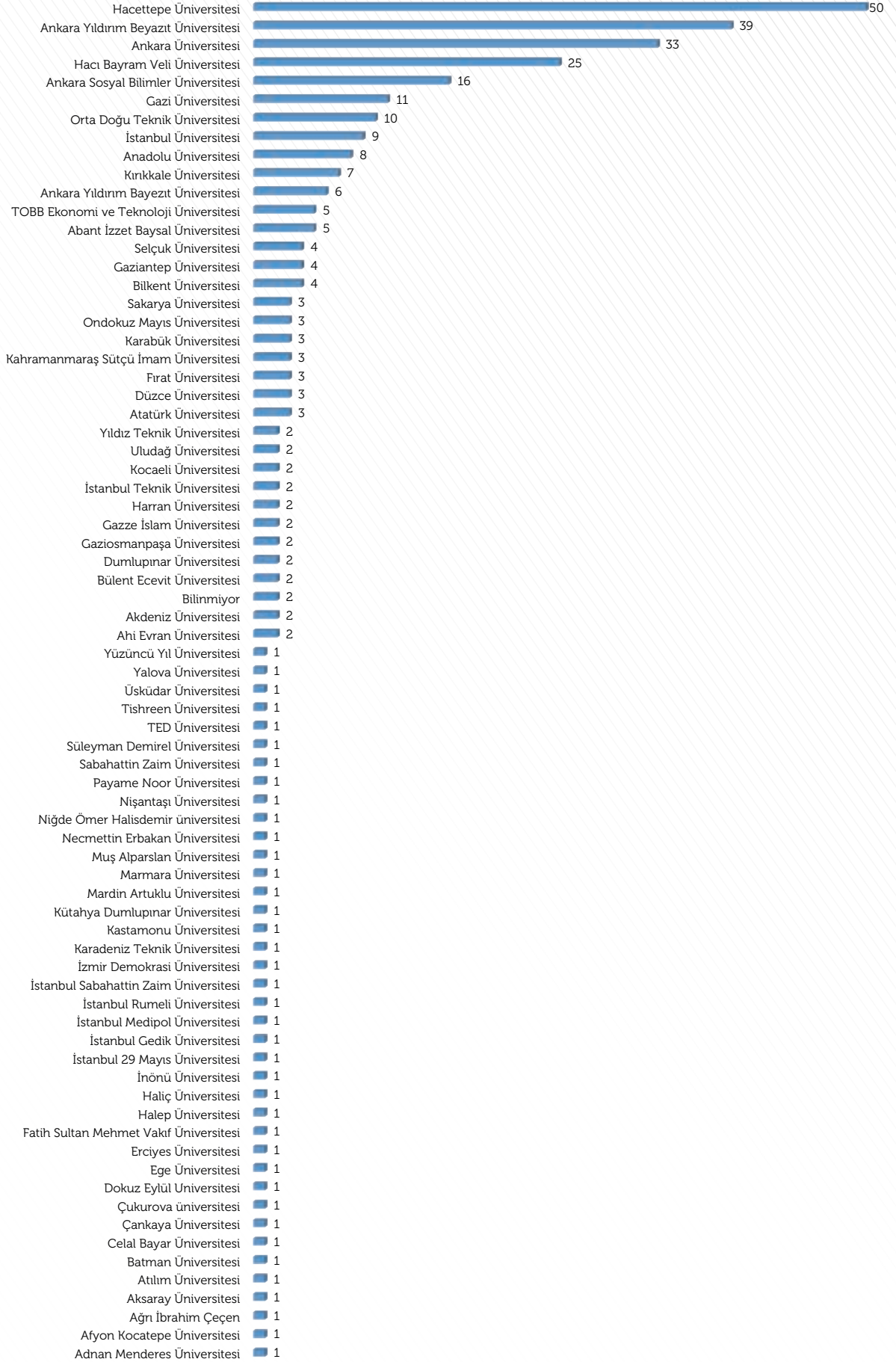
Grafik 2: Program Başvurularının Cinsiyet Dağılımı

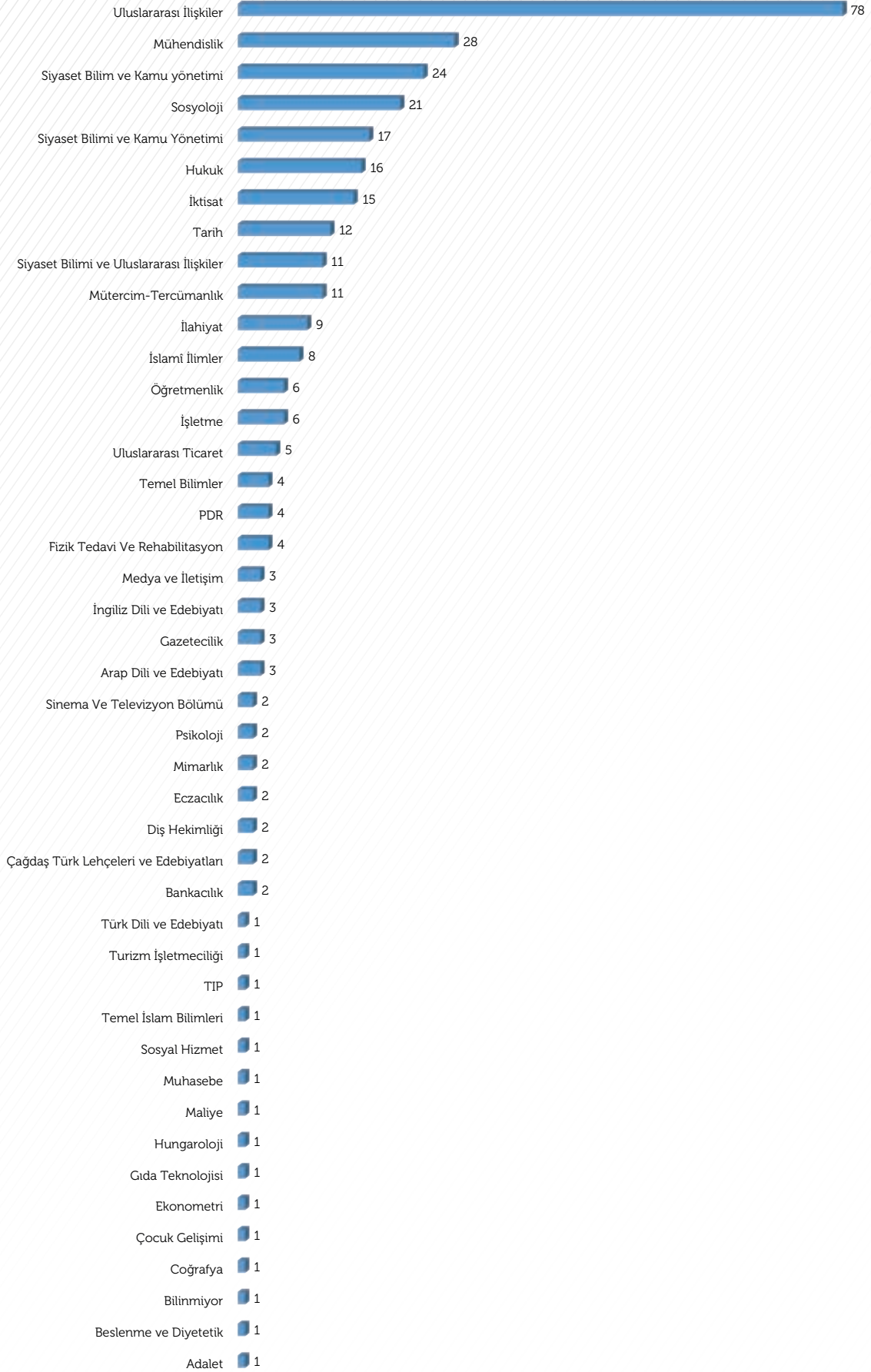
Grafik 3: Program Başvurularının Eğitim Seviyelerine Göre Dağılımı

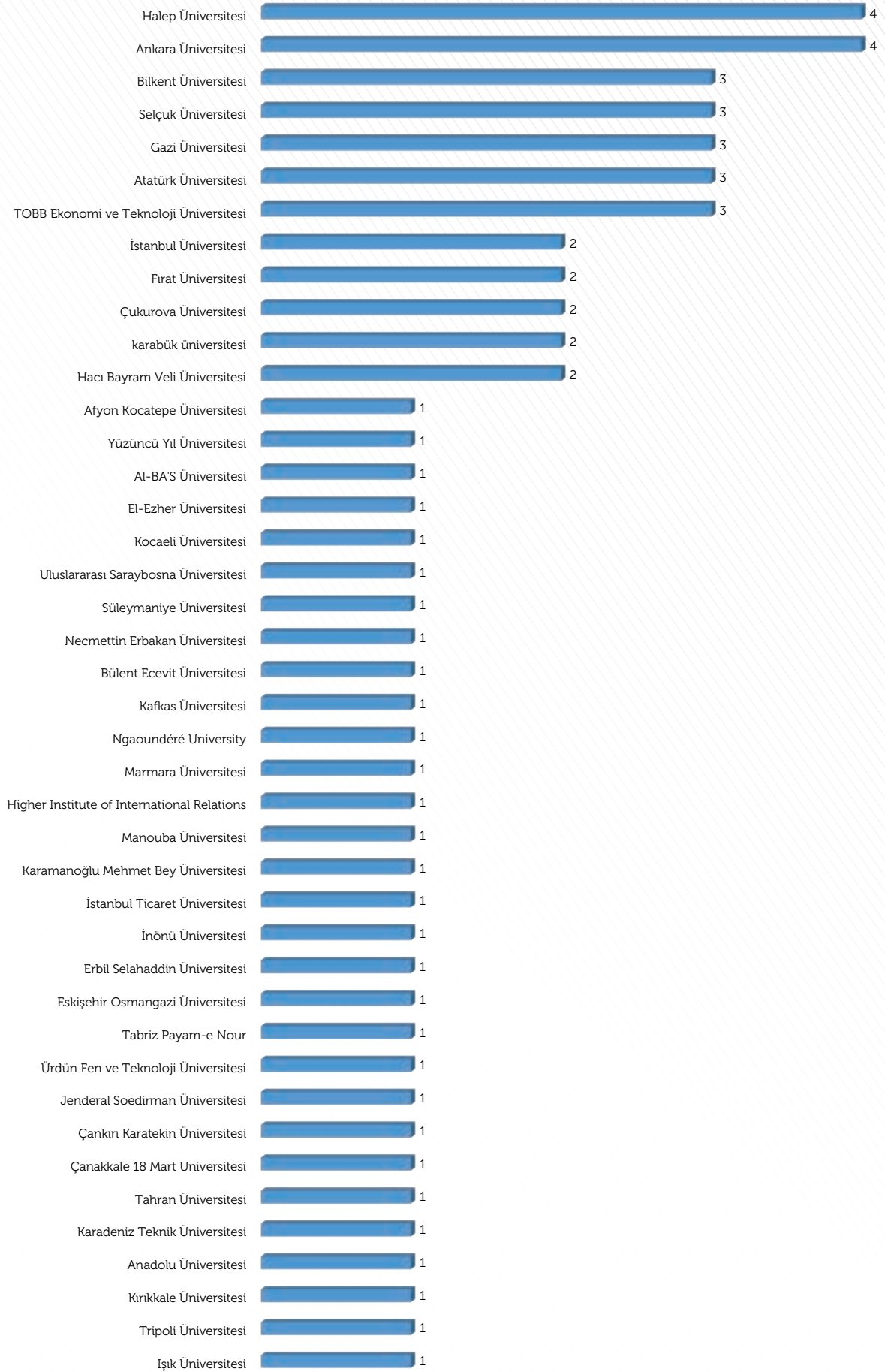
Grafik 4: Lisans Başvurularının Üniversitelere Göre Dağılımı

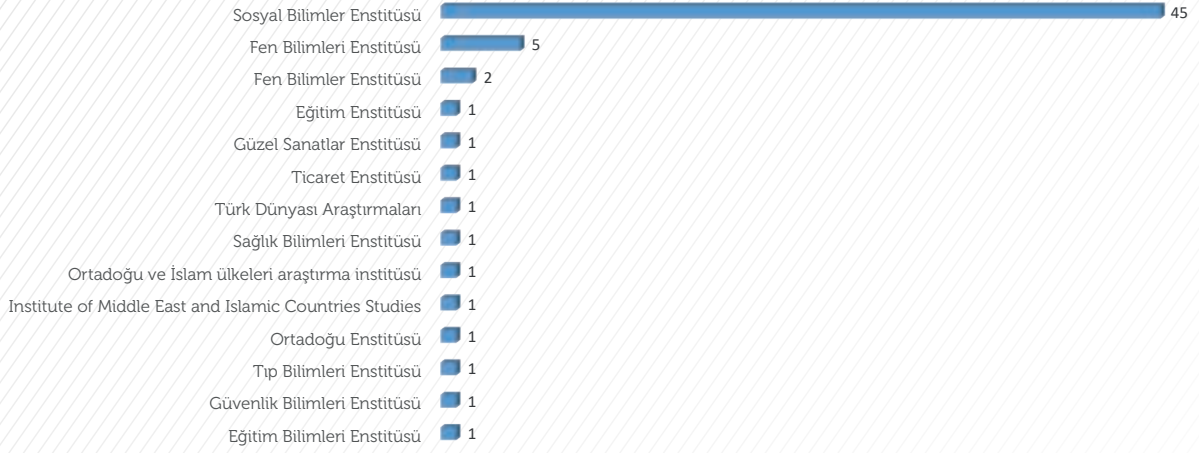
Grafik 5: Lisans Başvurularının Bölümlere Göre Dağılımı

Grafik 6: Lisansüstü Başvurularının Üniversite Dağılımı

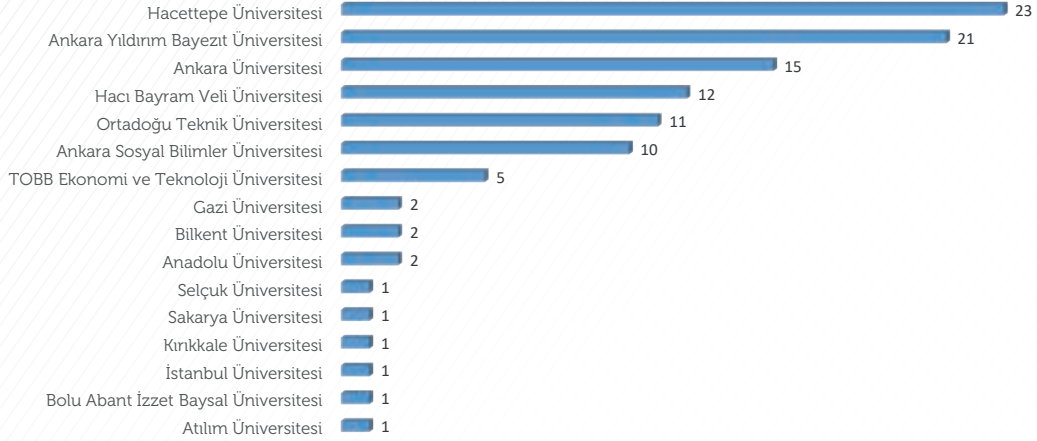
Grafik 7: Lisansüstü Başvuranların Enstitü Dağılımı

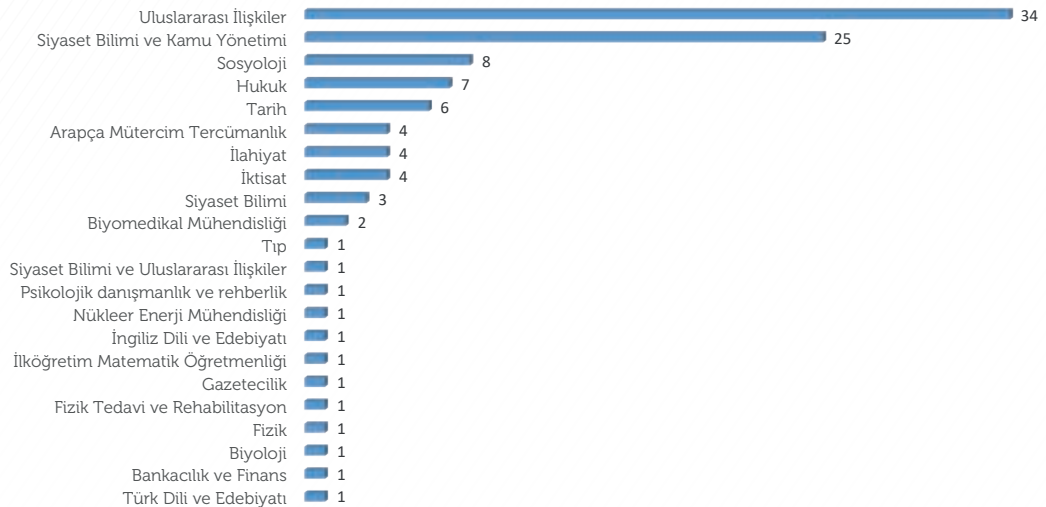
Değerlendirme ve Kayıt

Başvuruların ön değerlendirmesi öğrencilerin yerleşim yerleri, eğitim aldıkları programlar ve yabancı dil altyapıları dikkate alınarak yapılmıştır. Bu şartları sağlayan lisans düzeyindeki 109 kişi mülakata davet edilmiştir. Mülakata davet edilen öğrencilerin detaylı analizi şu şekildedir:

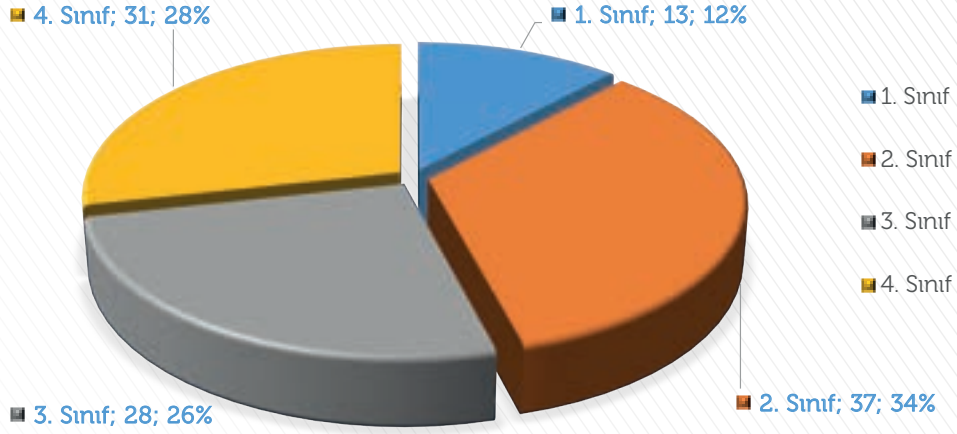
Grafik 8: Mülakata Davet Edilen Öğrencilerin Üniversitelerine Göre Dağılımları

Grafik 9: Mülakata Davet Edilen Öğrencilerin Bölümlerine Göre Dağılımları

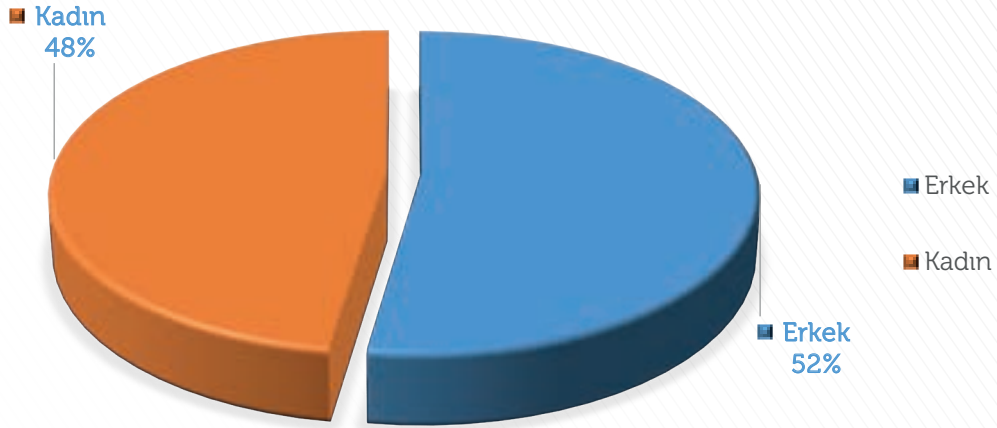

Grafik 10: Mülakata Davet Edilen Öğrencilerin Sınıflarına Göre Dağılımları

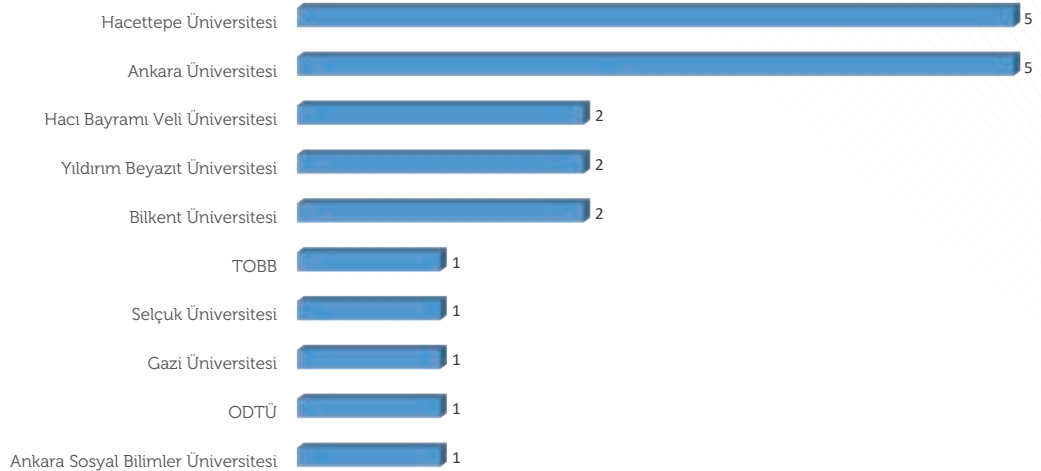
Akademisyen, uzman ve vakıf yetkililerinin katılımıyla yapılan mülakat sonucu 21 kişinin başvurusu kabul edilmiştir.

Grafik 11: Programa Kabul Edilen Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

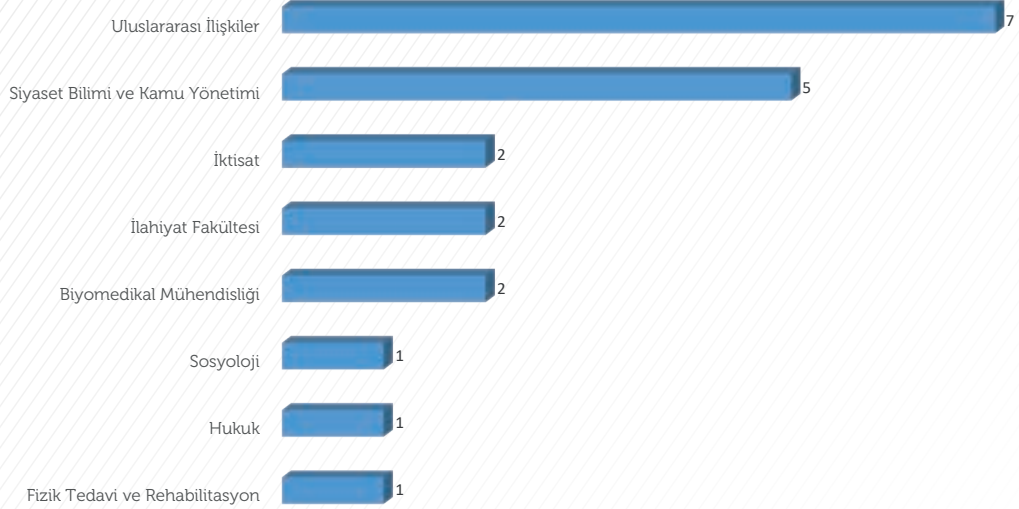
TEP katılımcılarının öğrenimlerine devam ettiği üniversiteler çeşitlilik arz etmektedir. Grafik 12'de gösterildiği üzere katılımcıların büyük çoğunluğu Ankara'daki üniversitelerde öğrenimlerini sürdürmektedir.

Grafik 12: Programa Kabul Edilen Öğrencilerin Üniversitelerine Göre Dağılımları

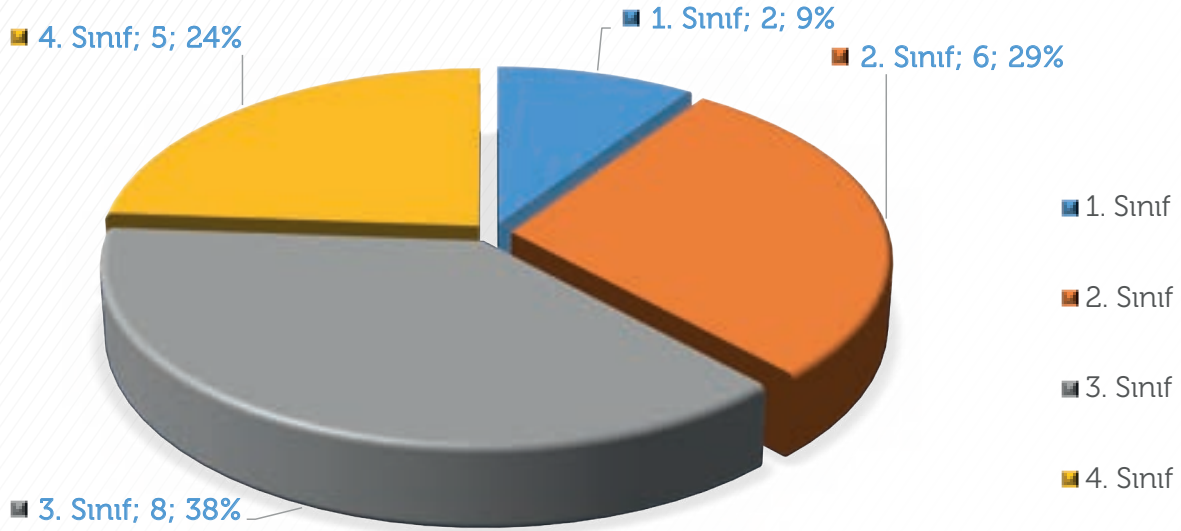

TEP katılımcılarının eğitim gördükleri alanlar da çeşitlilik arz etmektedir. Grafik 13'de 8 ana başlık altında incelenen alanlar arasında katılımcıların öğrenim gördüğü Uluslararası İlişkiler Bölümü ile Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü hâkim olmakla birlikte İlahiyat, Mühendislik, Hukuk ve Sosyoloji gibi farklı alanlardan da TEP'e katılım gerçekleşmiştir.

Grafik 13: Programa Kabul Edilen Öğrencilerin Bölümlerine Göre Dağılımları

Grafik 14: Programa Kabul Edilen Öğrencilerin Sınıflarına Göre Dağılımları

Prof. Dr. Murat Çemrek

Murat Çemrek, ODTÜ Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde lisans, Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde yüksek lisans ve doktora ve Budapeşte Koleji: Yüksek İhtisas Çalışmaları Enstitüsü'nde (Macaristan) doktora sonrası çalışmasını tamamladı. Çemrek, halen Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanlığını yürütmektedir.

2019-2020 TEP SEMİNERLERİ

2018-2019 yılında eğitime başlayan ve ikinci kademe-ye devam eden 1. Dönem TEP grubu ile 2019-2020 yılında eğitime birinci kademe-ye başlayan 2. Dönem TEP grubundan oluşan iki sınıf olarak eğitimler gerçekleştirilmiştir.

1. KADEME 1. DÖNEM SEMİNERLERİ

TOPLUM KÜLTÜR VE SİYASET

Bu seminer dizisinde Ortadoğu'da başta İslam olmak üzere, İbrahimi dinlerin de merkezi olmasından hareketle modernitenin bu toprakları nasıl etkilediği ve insanların bu tufanvari değişim karşısında nelere tutunup nelerden vazgeçerek hayatta kaldıklarını anlamaya çalışılmaktadır. Bununla birlikte insanlık tarihinin son iki yüzyıldaki değişimin genelde Ortadoğu özelde ise Türkiye üzerindeki etkilerinin tarihsel izlerini sürülmesi; insanın hem birey hem de içine doğduğu sivil ve politik toplumun, kültürel dokunun ve bu değişimin diyalektik atlasını çıkarmak amaçlanmaktadır.

ORTADOĞU'DA MODERNLEŞME

Modernleşme sürecinde tek-tanrılı dinler tarihin çöplüğüne atılacak fikir sistemleri olarak görülmüş, Comte'tan itibaren sosyolojinin çoğu kurucusu dinin toplumsal hayattan uzaklaşacağı varsayımına yaslanmıştı. Modernizme ciddi kuramsal eleştiriler yönelten post-modernistler de büyük anlatı olarak dinlere pek sıcak bakmıyor; dinleri diğerleri "yanında" bir yeri olan kültür öğelerine, küçük anlatılara indirgiyorlardı. Ancak beklenenin aksine 20. yüzyıl kurum olarak ortadan kalkması beklenen dinlerin ve özellikle de İslam'ın merkezi bir konum kazanmasıyla kuramları ters yüz etti. Bu seminer, işte bu süreci anlama ve anlamlandırma çabasına bir katkı sağlamak amacıyla. Modernleşmenin Ortadoğu'da ortaya çıkışı, yayılımı, çeşitli ülkelerde modernleşme sürecinin benzerlik ve farklılıkları ve nihayet İslami hareketlerin bu sürece verdiği cevapları analiz ederek geçmişten bugüne ve bugünden yarıya İslam toplumunun inşa imkânları ele alınmaya çalışılacaktır. Öncelikle "değişme nedir?" sorusundan hareketle belli başlı değişme tipleri, değişimin kavramsallaştırılma biçimleri, bir değişme süreci olarak modernleşme ele alınacak ve bu temelden hareketle İslam dünyasında yaşanan modernleşme süreçleri üzerinde durulacaktır. Daha sonra 20. yüzyılda modernleşmeyi aşma iddiasıyla ortaya çıkan çeşitli İslami oluşumlar incelenecektir. Seminerde bu oluşumların tarihsel süreçte geçirdiği dönüşümler üzerinde de durulacaktır. Son olarak, İslami hareketlerle, literatürde "yeni dini hareketler" diye adlandırılan oluşumlar karşılaştırmalı olarak analiz edilecektir.

Prof. Dr. Alev Erkilet

1962 Ankara doğumludur. 1983'te Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümünü bitirdi. Yüksek lisans (1985) ve doktorasını (1996) araştırma görevlisi olarak çalıştığı aynı bölümde tamamladı. 1997-2000 yılları arasında Kırıkkale Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde yardımcı doçent olarak çalıştı. Erkilet 2012 yılından bu yana İbn Haldun Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Sosyoloji Bölümünde çalışmaktadır. Ortadoğu'da Modernleşme ve İslami Hareketler, Ele Geçirilemeyen Toprak: Kuzey Kafkasya adında kitaplarının yanında çeşitli kitap ve dergilerde yayımlanmış makaleleri vardır.

Prof. Dr. Mesut Özcan

Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisans eğitimini aynı bölümde tamamladı. Doktora eğitimi sırasında Jean Monnetmaster bursu ile Oxford Üniversitesi St Antony's College'da Oriental Studies Bölümü'nde misafir öğrenci oldu. Doktorasını 2007 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nde tamamladı. Beykent Üniversitesi'nde araştırma görevlisi, İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde öğretim görevlisi ve öğretim üyesi olarak çalıştı. Dışişleri Bakanlığı'nda Stratejik Araştırmalar Merkezi ve Diplomasi Akademisi'nde idari görevler üstlendi. Halen Dışişleri Bakanlığı Diplomasi Akademisi Başkanlığı görevini sürdürmektedir.

ORTADOĞU TARİHİ

Bu seminerin amacı, bölge tarihine ilgi duyan kişilere Ortadoğu tarihinin temel dönüm noktalarını dikkate alarak bir arka plan sağlamaktır. Seminer içeriği büyük ölçüde siyasi, iktisadi ve toplumsal faktörlerin kesişmesini ele alacak şekilde, bölge siyasetine etki eden iç ve dış unsurların beraberce ele alındığı bir çerçevedir. Bölgenin Osmanlı hakimiyetine girmesinden günümüze kadar olan olaylar ele alınmaktadır.

1. KADEME

2. DÖNEM SEMİNERLERİ

ORTADOĞU'DA SİYASAL AKIMLAR

Seminer dizisinin amacı, seminer kapsamında katılımcılara Modern Ortadoğu siyasetini etkileyen ana akım siyasal akımlar hakkında genel bilgi sunmak ve bu akımların Ortadoğu toplum ve siyasal sistemlerinde nasıl bir rol üstlendiklerini açıklamaktır. Seminer dizisi kapsamında bölgede etkin olan temel siyasal akımlar konumundaki Milliyetçilik, Sosyalizm, İslamcılık, Selefilik, Siyonizm ve Liberal akımlar incelenecektir.

Dr. Muhammed Hüseyin Mercan

2008 yılında Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünde lisans eğitimini, 2011'de ise Yıldız Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler programında "Suriye Dış Politikası ve Ulusal Çıkar: 1990-2010" başlıklı tez çalışmasıyla yüksek lisans eğitimini tamamladı. İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler programında doktora çalışmasını "İslami Hareketin Kurumsallaşma Sorunu Işığında Müslüman Kardeşler Teşkilatı" başlıklı teze 2017'de tamamladı. Marmara Üniversitesi Siyaset bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünde çalışmakta olan Mercan, genel itibarıyla Ortadoğu Siyaseti üzerine araştırmalar yapmaktadır.

Prof. Dr. Muhittin Ataman

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun olduktan sonra ABD'nin Central Oklahoma Üniversitesi'nde yüksek lisans, Kentucky Üniversitesi'nde ise doktora çalışmalarını tamamladı. Daha önce Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalıştı. 2012-2014 yılları arasında Üniversitelerarası Kurul Genel Sekreteri olarak görev yaptı. 2011 yılından beri çalıştığı Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı'nda Dış Politika Araştırmaları Direktörlüğü yapmaktadır.

ORTADOĞU'NUN ULUSLARARASI İLİŞKİLERİ

Bu seminerde Ortadoğu bölgesinin modern uluslararası ilişkileri üzerinde durulacaktır. Seminerin amacı öğrencilerin özellikle Soğuk Savaş döneminden sonra bölgeyle ilgili farkındalığını arttırmaktır. Hangi siyasal süreçler yaşanmakta olduğunu, tarihsel perspektifini de vererek bölgenin sorunları hakkında temel bilgiler kazandırmaktır. Seminer konuları üç ayrı konudan ibarettir. İlk konu, modern Ortadoğu bölgesinin oluşum ve dönüşümüdür. İkincisi, küresel ve bölgesel aktörlerin bölgeye yönelik siyasetleri üzerinedir. Son konu ise günümüz itibarıyla bölgenin temel konuları ve krizleridir.

ORTADOĞU'DA DEVLET DIŞI SİLAHLI AKTÖRLER

Bu seminer dizisi Ortadoğu güvenliğinin değişen ve dönüşen karakterini anlamak için devlet dışı silahlı aktörlere odaklanmakta ve bölge güvenliğinin geleceğini anlamayı hedeflemektedir. Bu seminerler dizisi 4 ana bölümden oluşmaktadır. Seminerlerin ilk bölümünde genel olarak güvenlik çalışmalarına giriş yapıldıktan sonra son dönemde daha da önem kazanan Ortadoğu'da güvenlik konusu işlenecektir. Seminerlerin ikinci bölümünde bölgedeki devlet dışı silahlı aktörler, ideolojileri ve jeopolitik etkileri incelenirken seminerlerin üçüncü bölümünde ise devlet dışı silahlı aktörlerle mücadele konusu işlenecektir. Seminerlerin son bölümünde ise Ortadoğu güvenliğinin geleceğine dair senaryolar tartışılacaktır.

Prof. Dr. Murat Yeşiltaş

Dr. Murat Yeşiltaş lisans ve yüksek lisans eğitimini sırasıyla 2003 ve 2009 yıllarında Sakaarya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamlamıştır. 2012 yılında ise "Türkiye'yi Konumlandırmak: Jeopolitik Zihniyet ve Türkiye'de Ordu" adlı doktora teziyle Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünden doktora derecesini almıştır. Murat Yeşiltaş 2008-2009 yılları arasında Lancaster Üniversitesi Avrupa Çalışmalar ve Uluslararası Politika bölümlerinde misafir araştırmacı, 2010-2011 yılları arasında ise Virginia Teknik Eyalet Üniversitesi Hükümet ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nde misafir öğretim üyesi olarak görev almıştır.

Dr. Heba Raouf

Doktorasını Kahire Üniversitesi'nde Siyaset Felsefesi alanında tamamlayan Heba Raouf, mukayeseli siyaset teorisi, küreselleşme, vatandaşlık kavramları üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir. Kahire Üniversitesi, London Schools of Economics, Kahire Amerikan Üniversitesi, Oxford Üniversitesi, University of Berkeley ve Westminster üniversitelerinde araştırmacı olarak çalıştı ve dersler verdi. The Encyclopedia for Islam and Women adlı ansiklopedinin yayın kurulunda bulundu. Birçok sivil toplum kuruluşunda aktif rol aldı. İngilizce ve Arapça birçok akademik yayını bulunan Heba Raouf, Mayıs 2017'den beri İbn Haldun Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesidir.

2. KADEME

1. DÖNEM SEMİNERLERİ

ORTADOĞU SİYASETİNE GİRİŞ

Bu seminerde; Ortadoğu bölgesi tarih, siyaset, sosyal ve ekonomi gibi geniş bir perspektiften ele alınacaktır. Bu sayede, öğrenciler yalnızca bölgenin tarih ve siyasetini öğrenmekle kalmayacaklar, aynı zamanda halihazırdaki anlaşmazlıkların kökenlerini ve uygulanan politikaların hayata geçiş aşamalarını öğrenme imkanına kavuşacaklardır. Dahası bölgenin geleceğine dair yorumlarda bulunabilmeleri için bazı ipuçları elde edeceklerdir.

ORTADOĞU'NUN EKONOMİ POLİTİĞİ

Bu seminerin amacı post-kolonyal dönemde Ortadoğu bölgesinde yaşanan sosyo-ekonomik gelişmeleri derinlemesine inceleyerek, günümüz ekonomi politik yapının anlaşılmasını kolaylaştırmaktır. Bu seminer dizisinde Ortadoğu'nun bağımsızlık sonrası ekonomik gelişmeleri ele alınarak, otoriter devlet ve doğal kaynaklara dayalı iktisadi yapısı bağlamında ortaya çıkan ekonomik sorunlar tartışılmaktadır. Özellikle 1990 sonrasında hızlanan dışa açılma ve neo-liberal politika denemeleri sonucunda Arap ayaklanmalarına kadar uzanan süreç ele alınacaktır.

Dr. Taha Eğri

Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi İktisat Bölümü'nde tamamladı. Yüksek lisansını İstanbul Üniversitesi'nde İktisat Politikası alanında "2000 Sonrası Türk Tarım Politikalarının Değişimi ve Bir Alan Çalışması: Kırklareli Örneği" başlıklı tezi ile tamamlamıştır. 2014-2016 tarihleri arasında George Mason Üniversitesi'nde misafir araştırmacı olarak bulunan Eğri, İstanbul Üniversitesi İktisat Anabilim Dalı'nda hazırladığı "Arap Ayaklanmalarının Ekonomi Politikası ve Bir Demokrasiye Geçiş Denemesi: Mısır Örneği" başlıklı tezi ile doktorasını tamamlamıştır. Temel çalışma alanları kurumsal iktisat, Ortadoğu ekonomileri, asker-ekonomi ilişkisi ve İslam iktisadı olan Eğri, halen Kırklareli Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde çalışmaktadır.

Dr. Yusuf Ziya Gökçek

Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü'nden 2006 yılında mezun oldu. Beykent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü Yüksek Lisans Programını "Postkolonyal Afrika Sineması" teziyle bitirdi. Doktorasını Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sinema Anabilim Dalı'nda "Üçüncü Sinema'dan Fernando Solanas Sineması'na Bakış" başlıklı tezle tamamladı. Gökçek, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Sinema Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

ORTADOĞU'DA KÜLTÜR VE SANAT

Bu seminer dizisinde, Ortadoğu XX. yüzyıl esas alınarak sanatın ve kültürel hayatın geçirdiği değişiklikleri politik süreç içerisinde göstermeye ve "kolonyalizm, postkolonyalizm, yerlilik" gibi kavramlar ışığında belirlenen sanat türlerindeki yapılar ve aktörler üzerinden bölgedeki eğilimler genel hatlarıyla değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Seminer kapsamında XX. yüzyılda Ortadoğu'da sinema, müzik gibi sanat türleri içerisinde belli akımlar, sanatçılar ve ürünleri üzerinden bölgedeki siyasal değişimlerin izleri takip edilecektir. Bölgede belirli dönemler (Modernleşme Çabaları, Arap-İsrail Savaşı, Filistin İşgali gibi) öncelenerek bu dönemlerde ortaya konulan eserler ve bu eserlerin oluştuğu kültürel muhit kolonyalizm, postkolonyalizm, oryantalizm gibi hem süreci hem de düşünsel temayülü ifade eden kavramlar üzerinden anlatılmaya çalışılacaktır.

2. KADEME 2. DÖNEM SEMİNERLERİ

ORTADOĞU'NUN SİYASİ COĞRAFYASI

Bu seminerde Ortadoğu'nun siyasal yapılanmasını açıklamak üzere öncelikle bölgedeki ülkelerin demografik dönüşümü ele alınmaktadır. Bölgenin günümüzdeki siyasal yapılanması ve etkileşimini ilişkilendirmek için ülkelerin modernleşme eğilimleri, toplumsal kalkınma pratikleri ve küreselleşme eğilimleri tartışılmaktadır. Bölgenin neredeyse bütününe etkileyen ekonomik kalkınma ve toplumsal değişimin, Ortadoğu'nun siyasal coğrafyasında son derece önemli bir hale gelmesinden dolayı ülkeler, otoriteler ve politikalar ekseninde incelenmektedir. Seminerin son bölümünde ise bölgedeki güncel gelişmelere odaklanmak ve bu konuda tartışma gerçekleştirmek amacıyla İran'ın siyasal coğrafyası özel olarak incelenmektedir.

Doç. Dr. Mustafa Murat Yüceşahin

Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Coğrafya Bölümünde tamamladı. Yüksek lisansını yine aynı alanda bitiren Yüceşahin, doktorasını Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalında "İnegöl İlçesinin Yerleşme Coğrafyası" başlıklı tezi ile tamamlamıştır. Uluslararası hakemli dergilerde birden çok makalesi yayınlanan Yüceşahin'in temel çalışma alanları; Nüfus Coğrafyası, Feminist Coğrafya, Sosyal Coğrafya, Sağlık Coğrafyası, Afrika ve Latin Amerika'dır. Yüceşahin halen Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya bölümünde doçent doktor olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Prof. Dr. Hasan Onat

Anadolu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 1979'da mezun olduktan sonra aynı fakültede İslâm Mezhepleri Tarihi Kürsüsüne asistan olarak girdi. "Emeviler Devri Şii Hareketleri" isimli teziyle, 1986'da "Doktor" unvanını aldı. 1987'de yardımcı doçent, 1989 tarihinde doçent, 5 Ağustos 1995'te de profesör oldu. 1993 yılında, Londra ve Manchester'da, sahası ile ilgili araştırmalar yaptı. 1994 yılında Roma Gregoriana Üniversitesi Misiology Fakültesi'nde, misafir öğretim üyesi olarak dersler ve seminerler verdi. 17 Ağustos 1999-16 Ağustos 2002 tarihleri arasında, Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dekanlığı yaptı. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde İslâm Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı Başkanlığını yürüttü ve bu süre zarfında İslâm Mezhepleri Tarihi ve Günümüz İslâm Dünyasında Dinî Akımlar derslerini okuttu. 17.09.2020 tarihinde koronavirüs sebebiyle tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti.

ORTADOĞU'DA DİN VE ETNİSİTE 1

Bu seminer dizisi kapsamında, Ortadoğu'da önemli siyasi etkileri bulunan dini ve etnik gruplar incelenecektir. Bu bağlamda, öncelikle Şiiiliğin doğuşu meselesi, ilk Şii fikirler, ilk Şii olaylar ve Şiiiliğin tarih sahnesine çıkışı, İmamiyye'nin teşekkül süreci, Zeydilik, İsmaililik, Dürzilik, Nusayrilik konuları ele alınarak Ortadoğu'da yaşanan Şii-Sünni mezhep çatışmasına değinilecektir. Bu konuların yanında, Mısır'daki Kıptiler ve Lübnan'daki Maruniler gibi Ortadoğu'da din temelli milliyetçiliğin gelişimi, etnik azınlıklar ve Kürtler örneği, Berberizm kapsamında milliyetçiliğin yükselişi ve batılı tahrikçilerin rolü incelenecektir.

Doç. Dr. Othman Ali

1978 yılında, Musul Üniversitesi Avrupa Dilleri Bölümünden mezun olan Othman Ali, 1981'de Carleton Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde ikinci lisansını tamamladı. 1993'te Kanada'da Toronto Üniversitesi'nde "British Policy toward the Kurds, 1918-1932: An Analysis of Local and Regional Factors (İngilizlerin Kürt Politikası: 1918-1932: Yerel ve Bölgesel Faktörlerin Analizi)" başlıklı teziyle doktora programını bitirdi. Kürt Çalışmaları üzerine yoğunlaşan Othman Ali, Sakarya Üniversitesi Ortadoğu Enstitüsü'nde görev yapmaktadır.

ORTADOĞU'DA DİN VE ETNİSİTE 2

Bu seminer öğrencilerin modern milliyetçiliğin dini kökenlerini kavramalarını amaçlamaktadır. Ortadoğu'nun etnik çeşitliliği hakkında farkındalık ve bilinç oluşturmaya hedeflemektedir. Seminer kapsamında Lübnan'daki Maruniler ve Mısır'daki Kıptiler gibi Ortadoğu'daki din temelli milliyetçiliğin gelişimi incelenecektir. Bunun yanında Ortadoğu'daki etnik temellere dayanan Kürt ve Berberi milliyetçiliğin gelişimi, yükselişi ve bunlara Batılı devletler tarafından sağlanan destekleri içermektedir.

ÇAĞDAŞ İSLAMİ HAREKETLER

Bu seminer kapsamında, başta Müslüman Kardeşler topluluğu olmak üzere çağdaş İslami hareketler teorik, coğrafi ve tarihi perspektiflerden incelenecektir. Klasik dönemde İslami siyasal düşüncenin önemi ve günümüze etkisi üzerine odaklanılacaktır. Ayrıca bu seminer, öğrencilere çağdaş İslami hareketleri yorumlamak için teorik ve kavramsal bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır. Özellikle, Müslüman ülkelerdeki bazı İslami hareketlere dikkat çekilecektir.

Prof. Dr. Abd Al-Fattâh El-Awaisi

Prof. Dr. Abd al-Fattah El Awaisi F. R. Hist. S, Kraliyet Tarih Kurumu Üyesi (Birleşik Krallık) ve Beytülmakdis Çalışmaları Bilim Dalı'nın kurucusudur. Arap coğrafyasında, İngiltere'de, Malezya'da ve Türkiye'de birçok üniversitede 1986'dan beri öğretim ve araştırmalarını sürdürmekte olup, halen Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler Profesörü olarak ve Malezya Utara Üniversitesi'nde (UUM) Özel Misafir Öğretim Üyesi olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Hazem Al Edo

Halep Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden 2007'de mezun oldu. Yüksek lisansını aynı alanda Moskova Devlet Pedagoji Üniversitesi'nde tamamladı. 2014'den itibaren Arapça öğretmeni olarak çalışmalarını devam ettirmektedir.

SEÇMELİ BÖLGE DİLLERİ: ARAPÇA

Temel Eğitim Programı'nın amacı bölge uzmanı yetiştirmek olduğundan dil engelini ortadan kaldırmak zorunlu bir hal almaktadır. Bu derste öğrencilerin Arapça okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerileri geliştirilmeye çalışılmaktadır.

2.1.1. TEP DÖNEM SONU DEĞERLENDİRME

TEP Seminer Süreci:

Temel Eğitim Programı'nın güz döneminde her iki kademede sekiz hafta boyunca seminerler gerçekleştirilmiştir. Aynı şekilde bahar döneminde de sekizer haftalık seminer programı planlanmış olmasına rağmen seminerlerin ilk 3 haftası vakıf bünyesinde gerçekleştirilmiş ancak Mart ayının ortalarında başlayan pandemi süreciyle beraber uzaktan eğitime geçilmiştir. Bu nedenle, eğitimin geriye kalan 5 semineri Nisan ayında 3 haftalık bir süre içerisinde çevrimiçi olarak tamamlanmıştır.

TEP'e İlişkin Genel Değerlendirme:

16 hafta süren TEP birinci ve ikinci kademe seminerleriyle Ortadoğu ile ilgili çalışmalar yürütmek isteyen farklı disiplinlerden lisans düzeyindeki katılımcılar bir araya getirilmiştir. TEP aracılığıyla Türkiye'nin Ortadoğu uzmanı ihtiyacının lisans düzeyinden itibaren yetiştirilmiş bireylerce karşılanması yolunda önemli bir adım atılmıştır.

Seminerlerin verimli bir şekilde sürdürülebilmesi adına zorunlu okumaların yanında seminer öncesi ve sonrası ek okuma önerilerinde bulunulmuş, katılımcıların lisans düzeyinde öğrencilerden oluşması göz önünde bulundurularak akademik yazma hususunda gelişim göstermeleri ve bölgeyle ilgili merak ettikleri konularda akademik çerçevede bilgi sahibi olarak vakfın akademik kaynaklarına katkıda bulunması açısından dönem sonunda öğrencilerden her seminerle ilgili bir makale yazmaları beklenmiştir.

Ortadoğu Akademisi nedir?

Ortadoğu Akademisi, Türkiye'nin de içinde bulunduğu Ortadoğu coğrafyasını sosyal, kültürel, siyasal ve ekonomik boyutları ile bir bütün olarak alan ve bölgeye içeriden bakabilen fertlerin yetişmesi düşüncesinden doğmuştur.

Lisans ve lisansüstü seviyedeki katılımcılara bölgeye dair derinlemesine analiz yapma yeteneği kazandıracak kapsam ve niteliği haiz seminerler yürütülmesi; teorik bilgiye erişme becerisinin kazandırılması; staj ve gönüllülük programları ile saha tecrübesi edinmiş uzmanların yetişmesi Akademisinin başlıca hedeflerindedir.

Akademi bünyesinde Temel Eğitim Programı (TEP), İhtisas Çalışmaları (İÇ), Okuma Grupları (OG), Seminerler ve Yaz-Kış Okulları (YOK) etkinlikleri gerçekleştirilecektir.

Temel Eğitim Programı nedir?

Temel Eğitim Programı lisans öğrencilerine yönelik, kademelendirilmiş bir programdır. Bu çalışmaya katılacak öğrencilerin bölgede konuşulan diller öğrenmeleri; alanda ilgili çalışmalar yürüten devlet kurumları, sivil toplum, özel şirketler ulusal veya uluslararası kuruluşlarda staj yapmaları; saha tecrübesi edinmeleri maksadıyla bölge ülkelerini ziyaret etmeleri teşvik edilecektir.

Temel Eğitim Programı bünyesindeki etkinlikler, özel bir şart belirtilmediği müddetçe lisans öğrencilerine yöneliktir. Ayrıca Ortadoğu ülkelerinden gelip ülkemizde eğitim gören uluslararası öğrencilerin de programlarda yer alması hedeflenmektedir.

Temel Eğitim Programı (TEP)

TEP iki kademe ve sekizler haftalık dört dönemden oluşacaktır. İkinci kademeye geçebilmek için ilk yılın derslerine düzenli katılmak ve başarılı olmak gerekmektedir. Katılımcılar her dönem üç semineri takip etmekle yükümlüdürler.

Temel Eğitim Programı kapsamında verilecek dersler şu şekildedir;

1. Kademe Seminerleri

Dönem	Seminer Kodu	Seminer Adı
GÜZ DÖNEMİ	OATEP11	Modern Dünya Düzemin
	OATEP12	Ortadoğu Çalışmalarında Metodoloji
	OATEP13	Modernitenin Teşekkülü ve Ortadoğu'da Modernleşme
BAHAR DÖNEMİ	OATEP14	Ortadoğu Tarihini Yeniden Okumak
	OATEP15	Ortadoğu'da Siyasal Akımlar
	OATEP16	Ortadoğu'nun Uluslararası İlişkileri

2. Kademe Seminerleri

Dönem	Seminer Kodu	Seminer Adı
GÜZ DÖNEMİ	OATEP21	Modern Dünya Düzemin
	OATEP22	Ortadoğu Çalışmalarında Metodoloji
	OATEP23	Modernitenin Teşekkülü ve Ortadoğu'da Modernleşme
BAHAR DÖNEMİ	OATEP24	Ortadoğu Tarihini Yeniden Okumak
	OATEP25	Ortadoğu'da Siyasal Akımlar
	OATEP26	Ortadoğu'nun Uluslararası İlişkileri

TEP 2018 – 2019 Takvimi

TEP 1. Kademe Sonbahar Dönemi

13 Ekim – 1 Aralık 2018 tarihleri arasında her Cumartesi saat 10:00 – 14:15 saatleri arasında 3 ders olarak düzenlenecektir.

	13 Ekim	20 Ekim	27 Ekim	3 Kasım	10 Kasım	17 Kasım	24 Kasım	1 Aralık
10:00 11:00	Modern Dünya Düzeni							
11:30 12:45	Ortadoğu Çalışmalarında Metodoloji							
13:00 14:15	Modernitenin Teşekkülü ve Ortadoğu'da Modernleşme							

TEP 1. Kademe İlkbahar Dönemi

2 Mart – 20 Nisan 2019 tarihleri arasında her Cumartesi saat 10:00 – 14:15 saatleri arasında 3 ders olarak düzenlenecektir.

	2 Mart	9 Mart	16 Mart	23 Mart	30 Mart	6 Nisan	13 Nisan	20 Nisan
10:00 11:00	Ortadoğu Tarihini Yeniden Okumak							
11:30 12:45	Ortadoğu'da Siyasal Akımlar							
13:00 14:15	Ortadoğu'nun Uluslararası İlişkileri							

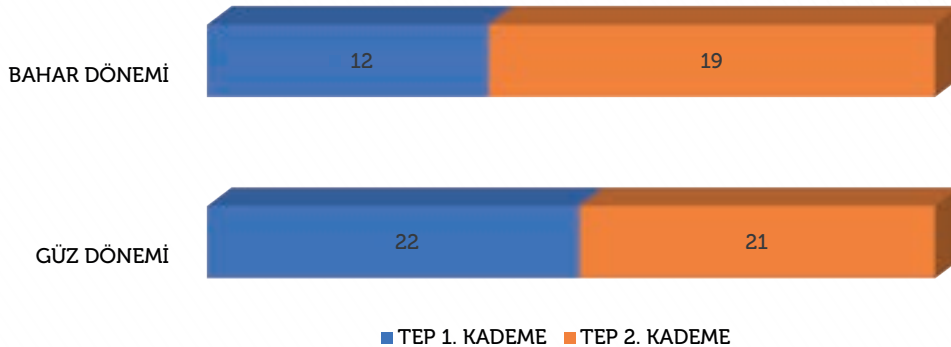
Seminerlere Devam Durumu:

TEP boyunca katılımcıları içeren yoklamalar oluşturularak her hafta devamsızlıklar kayıt altına alınmıştır. Seminerlere devam zorunluluğu Ortadoğu Vakfı tarafından %80 olarak belirlenmiştir. Bu yıl 1. Kademe öğrencilerinin devam oranı %54 gibi bir oranda kalırken, 2. Kademe öğrencileri bakıldığında %90 gibi bir oranda devam sağladıkları gözlemlenmiştir. 1. Kademe öğrencilerinin devamsızlık nedenleri araştırıldığında kabul sürecindeki önceliklerin gözden geçirilmesine karar verilmiştir. Vakfımız, kurumsal hafızasına yapılan hatalardan çıkardığı dersleri kaydederek kendini geliştirmeye çabalamaktadır.

Temel Eğitim Programı Devam Tablosu

	Güz Dönemi	Bahar Dönemi
TEP 1. Kademe	22	12
TEP 2. Kademe	21	19

Devam Grafiği

Ödevler:

TEP katılımcıların seminerlerin bitiş tarihinden itibaren belirli bir süre içerisinde, katıldığı seminerin kapsadığı konulardan birisi hakkında akademik formatta bir ödev teslim etmekle yükümlü tutulmuştur. Program boyunca katılımcıların öğrendikleri ve hâlihazır-daki bilgileriyle hazırlayacağı ödev neticesinde hem öğrencinin akademik açıdan gelişim göstermesi, hem de Ortadoğu Vakfı'nın ileride yayımlayabileceği türden materyallerin sağlanması amaçlanmıştır. Katılımcıların bu makaleler için seçtikleri konu başlıklarından bazıları şunlardır;

- Aydınlanma Düşüncesi Özelinde Daha Çok İnsan Daha Çok Tanrı
- Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin Savunma Sanayii Alanında Yaptığı Harcamaların Dış Politikaya Etkileri
- IŞİD'e Katılan Profan Gençlik
- The Emergence and Evolution of the Hezbollah in the Political System of Lebanon
- Türk Dizileri Toplumsal, Siyasal ve Kültürel İçeriği
- İran Devrimi'nde Şii Kültürünün İran Ekonomisine Etkisi
- Was It An Arab Revolt Or The Ambition of Some Arab Elites, Who Are Unsuccessful In Achieving Their Objects?

Temel Eğitim Programı'ndan mezun olmuş bir öğrencinin yorumları aşağıdaki görseldedir.

AYDINLANMA DÜŞÜNCESİ ÖZELİNDE DAHA ÇOK İNSAN, DAHA AZ TANRI
SÖYLEMİ

Öz

Avrupa insanının bireysel ve toplumsal yaşamını yeni bir anlayışla oluşturma çabası olarak nitelendirilebilecek Aydınlanma Felsefesi (Çağır), Batı uygarlığının tarihsel gelişiminin ve değişiminin düşünsel ve kültürel sonucudur. Aydınlanma düşüncesi, yozlaşmış din merkezi yapının yerini aklın almaya başladığı döneme tekabül eder. Bu dönemde insanlar sorgulamaya sorguladıkça da tabiri caizse karanlıktan uzaklaşmaya başlamışlardır, buna mukabil aydınlanma düşüncesi oluşmuştur. Yozlaşmış dinin sorgulamaya müsaade etmemesinden ötürü insanlar sorgulamak için sözde din sayılan olgunun karşısında yer almışlardır. Fakat bugünün dini ile o dönemin dini arasında ayırım gözetilerek okuma yapıldığında dinin aydınlanma düşüncesinin karşısında değil, aksine yanında yer aldığı fark edilecektir. Bu çalışmada, mevzubahis ayırım 'daha çok insan daha az tanrı' söylemi üzerinden irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Aydınlanma düşüncesi, Din, Sekülerizm, Tanrı

Abstract

The Age of Enlightenment, which can be described as an effort to create the individual and social life of the European people in a new way, is the intellectual and cultural outcome of the historical development and change of Western civilization. The idea of enlightenment corresponds to the period in which the degenerated religion centered structure was replaced by the mind. During this period, people began to move away from the darkness as they questioned the questioning, then idea of enlightenment occurred. Because degenerated religion did not allow questioning, people rebelled against the alleged religion to question. However, when the distinction is made between idea of enlightenment rather than being against it. The distinction mentioned in this study, will be examined with more people less god discourse.

Key Words: The Age of Enlightenment, Religion, Secularism, God

Ortadoğu Akademisi

Temel Eğitim Programı (TEP) Hakkında

Katılımcı Yorumları

“ Temel Eğitim Programı sayesinde bölgeye dair olarak daha öncesine göre çok farklı bir bakış açısı kazandım. Özellikle Avrupa'da ortaya çıkan aydınlanma hareketleri ve peşinden gelen modernitenin Ortadoğu'ya olan bağ döndürücü etkisini farketmem, Ortadoğu'daki pek çok problemin nedenleri hakkında fikir yürütebilmemi sağladı. Ayrıca daha 1 asır öncesine kadar aynı imparatorluk sınırları dahilinde beraber yaşadığımız ülkelerdeki insanlarla aramızdaki çok ilginç benzerlikleri keşfettim. Artık Ortadoğu bana daha yakın ve benim için çok daha değerli. **”**

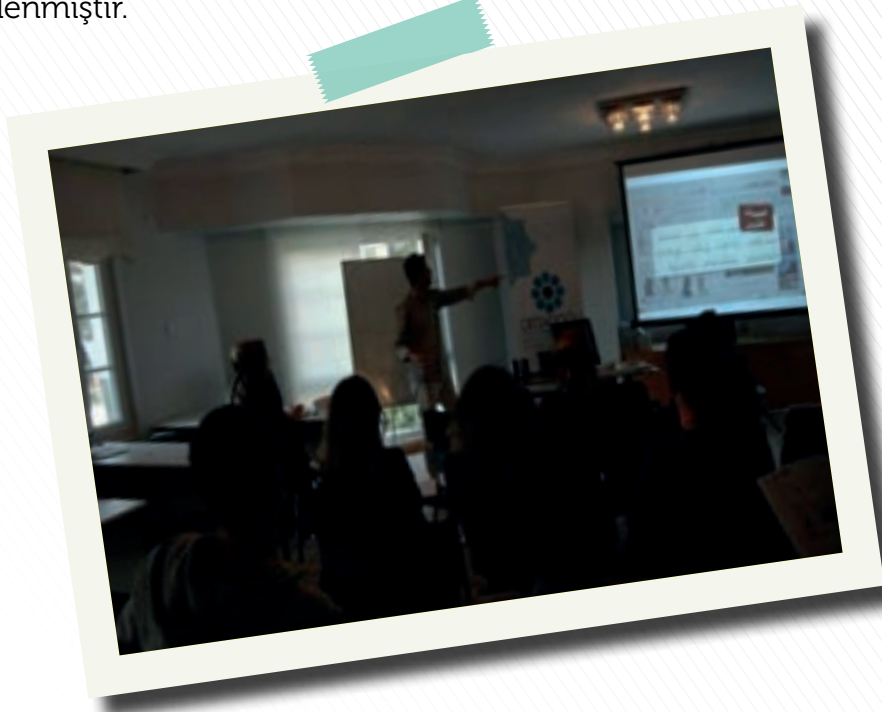

Süleyman Kar
Hacettepe Üniversitesi / Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi

2.2. Arapça Dil Kursu

Ortadoğu Vakfı, 2019 - 2020 akademik yılında Temel Eğitim Programı'na devam eden katılımcılar için Arapça kursu gerçekleştirmiştir. Arapça kursunun temel amacı, katılımcıların okuduğu metni anlama ve çeviri yapabilme becerilerini kazandırmanın yanında konuşma becerisini de geliştirmektir. Kurs, Temel Eğitim Programı boyunca sürmektedir. Eğitim kapsamında öğrencilerin, anadili Arapça olan eğitmenlerle bir araya gelerek kendilerini yabancı dilde etkin biçimde ifade etme fırsatına sahip olması hedeflenmiştir.

Arapça kursu ile Ortadoğu alanında yerel haberleri kendi dilinden takip edebilme, Arapça akademik yazıları kolaylıkla okuyabilme yetisi kazandırılması amaçlanmış ve böylelikle katılımcıların akademik hayatlarına ciddi bir katkı yapılması sağlanmıştır.

Arapça kursu, bütün katılımcılara erişilebilirliğinin sağlanması misyonu dikkate alınarak hem hafta içi hem hafta sonu iki ayrı program halinde sürdürülmüştür.

2.3. Staj ve Gönüllülük Programları

Ortadoğu Akademisi, lisans ve lisansüstü seviyesindeki katılımcılara teorik bilgiye erişme becerisinin yanı sıra staj ve gönüllülük programlarıyla öğrendiklerini pratikte hayata geçirerek, tecrübe kazandırmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirmektedir. Bu faaliyetler kapsamında vakıf bünyesinde organizasyonel işlere katkı sağlamanın yanında akademik anlamda da katılımcıların kendilerini geliştirme imkânı sunulmaktadır.

Vakıfta staj ve gönüllülük programlarına katılan bir öğrencimiz aşağıdaki yorumları yapmıştır:

Ortadoğu Vakfı bana verdiği eğitimlerin yanı sıra vakıfta çalışma imkânı da sunarak bilgisayar becerilerimi geliştirmemi, teknik bilgileri edinmemi ve kriz anlarında analitik düşünme yetisi kazandırdı. Eğitim hayatımda Ortadoğu Vakfı ile karşılaştığım için çok şanslıyım.

Şuheda Gedikli

2.4. Kitap Tahlili

Ortadoğu Vakfı, bireysel okumayı aktif hale dönüştürmeyi amaçlayarak kitap tahlili programları düzenlemiştir. 2020 itibarıyla planlanan "Bir Şehir Bir Kitap" başlıklı 12 programdan oluşan etkinliğin ilki 25 Şubat'ta katılımcılarla birlikte gerçekleştirilmiştir.

Ortadoğu Vakfı kapsamına uygun olarak Ortadoğu ülkelerinin ele alındığı kitaplar tercih edilerek akademik okumaların yanında deneme, roman türleri ile de bölge ülkelerine projeksiyon tutulması hedeflenmiştir.

"Bir Şehir Bir Kitap" konseptli tahlillere ilk olarak kırmızı çizgimiz olan Kudüs özelinde Falih Rıfki Atay'ın "Zeytindağı" isimli kitabıyla başlandı. Behçet Kemal Çağlar'ın "Bu kitabı okumak âdeta bir borçtur ve bir vazifedir." cümlesini kurduğu Zeytindağı kitabı katılımcıların okumasının ardından Prof. Dr. Mesut Özcan moderatörlüğünde iki saat süren bir oturumda tartışılarak tahlil programı gerçekleştirilmiştir.

Her ayın yirmi beşinde yapılması planlanan kitap tahlili programları, pandemi sürecine girilmesi nedeniyle ara verilmiştir.

3. ÜLKE SEMİNERLERİ

Ortadoğu Vakfı tarafından her ay düzenlenecek olan Ortadoğu Seminerleri isimli programa Türkiye'nin farklı illerinden, üniversitelerin lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ve ayrıca farklı sektörlerde çalışan konu ile ilgili kişiler katılım sağlamaktadır. Ülke Seminerleri, bir ülkeyi ele alarak siyasal hayatı, ekonomi politikası, demografik yapısı, etnik ve mezhebi yapısı, diasporası, küresel ve bölgesel güçlerin politikaları olarak belirlenen başlıklar altında inceleme imkânı sunmaktadır.

Her seminer programında farklı bir Ortadoğu ülkesi ele alınarak alanlarında uzman kişiler, bürokratlar ve akademisyenler katkı sağlamaktadır. Ortadoğu Vakfı bünyesinde düzenlenecek olan Ortadoğu Seminerleri dizisinin ilki Lübnan üzerine olup 3-8 Eylül 2020 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

ORTADOĞU VAKFI
MIDDLE EAST FOUNDATION
تأسيساً على القيم الإسلامية

LÜBNAN SEMİNERLERİ

<p>03.09.2020 19.00-20.00 Lübnan'ın Siyasal Yapısı Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Hüseyin MERCAN Marmara Üniversitesi</p>	<p>04.09.2020 19.00-20.00 Lübnan'ın Etnik ve Mezhebi Yapısı Zahide Tuba KÖR Ortadoğu Uzmanı</p>	<p>05.09.2020 19.00-20.00 Lübnan Ekonomisi Dr. Öğr. Üyesi Taha EĞİL Kırıkkale Üniversitesi</p>
<p>06.09.2020 19.00-20.00 Bölgesel Aktörlerin Lübnan Politikası Dr. Öğr. Üyesi Abdülkadir BÖKÜRT Rize İTayyip Erdoğan Üniversitesi</p>	<p>07.09.2020 19.00-20.00 Küresel Güçlerin Lübnan Politikası Prof. Dr. Mesut Özcan Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi</p>	<p>08.09.2020 19.00-20.00 Lübnan Diasporası Furkan Goldenar American University of Beirut</p>

☎ 0312 235 0510
✉ info@ortadoguvakfi.org

🐦 @OrtadoğuVakfi

📍 Mutlukent Mahallesi
1920. Cadde No:31
Beysuikent/ANKARA

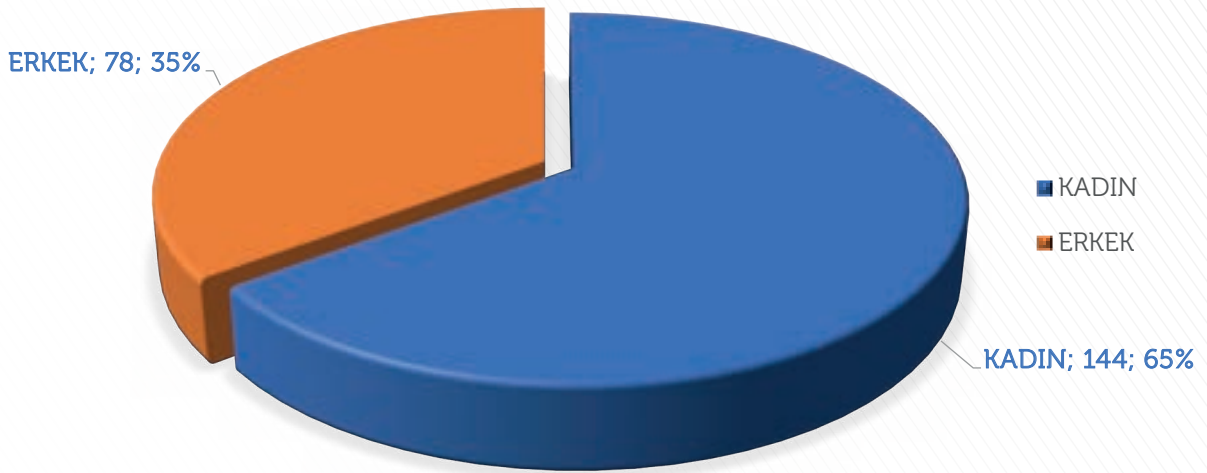
www.ortadoguvakfi.org

Programda verilecek olan seminerlerin konu başlıkları şu şekilde sıralanabilir: Lübnan'ın Siyasal Yapısı, Lübnan'ın Etnik ve Mezhebi Yapısı, Lübnan Ekonomisi, Bölgesel Aktörlerin Lübnan Politikası, Küresel Güçlerin Lübnan Politikası, Lübnan Diasporası.

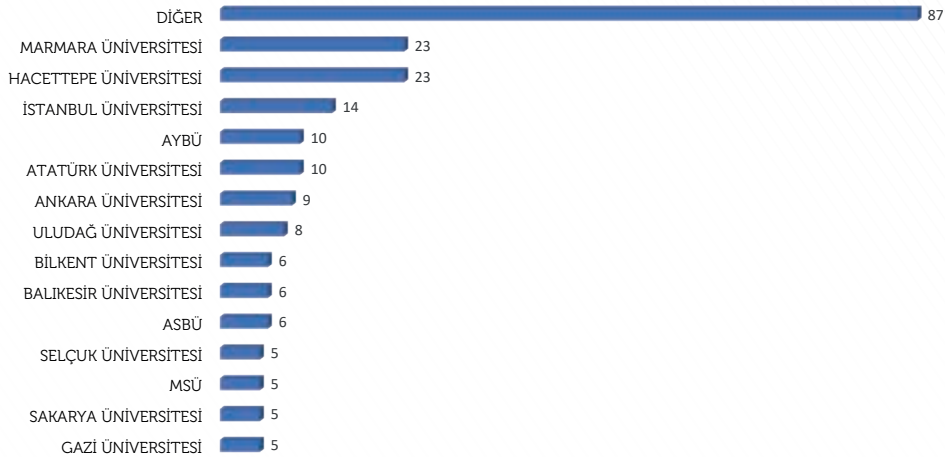
Lübnan Seminerleri'nin duyurusu sosyal medyada yapılarak başvurular alındı ve 222 başvuru arasında seçim yapılarak program zoom üzerinden ilerledi. Program sonrasında katılımcıların görüşleri alınarak eksik ve geliştirilmesi gereken yönler tayin edildi. Bu çıktılar sonucunda bir sonraki programda daha fazla katılımcının programa iştiraki için çevrimiçi yazılım hususunda imkân genişletildi, katılımcılara okuma listesi programdan belli bir süre önce atılarak okumaya zaman verilmiş oldu ve katılımcılardan özet yazı(reflection paper) istenerek okuma veriminin artırılması hedeflendi. Ayrıca olumlu eleştirilerden olan maillere hızlı dönüş sağlanması hususuna itina ile devam ettirilmesine karar verildi.

Lübnan Seminerleri Başvuru Analizleri

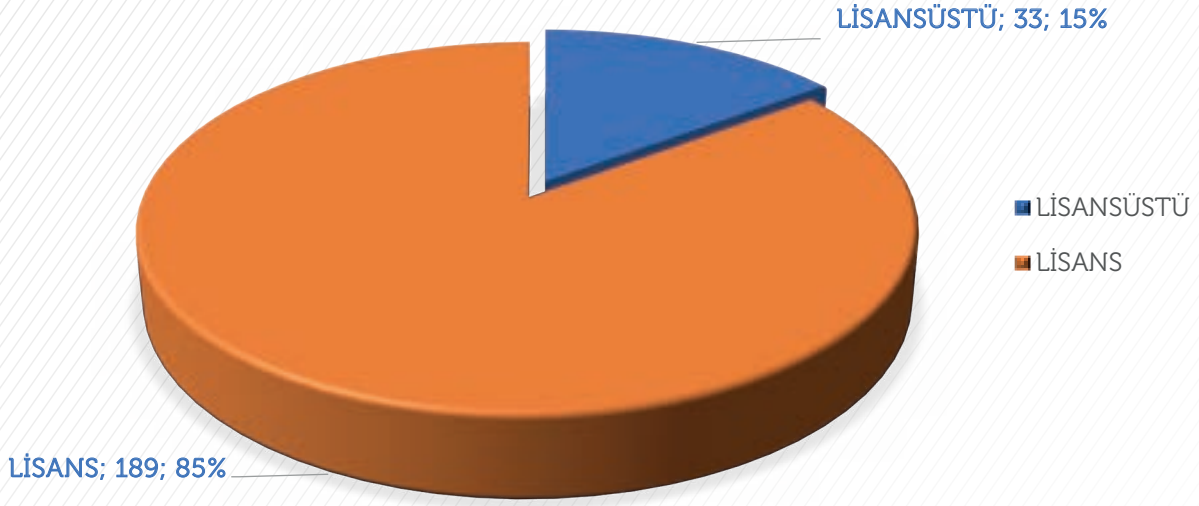
Şekil 1: Başvuruların Cinsiyet Dağılımı

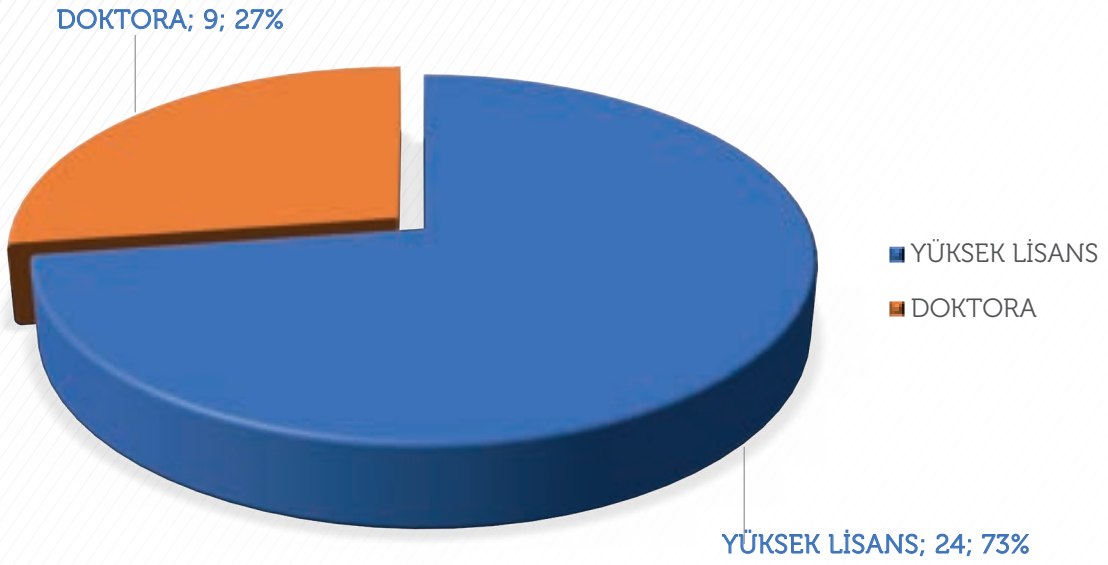
Şekil 2: Başvuruların Düzey Dağılımı

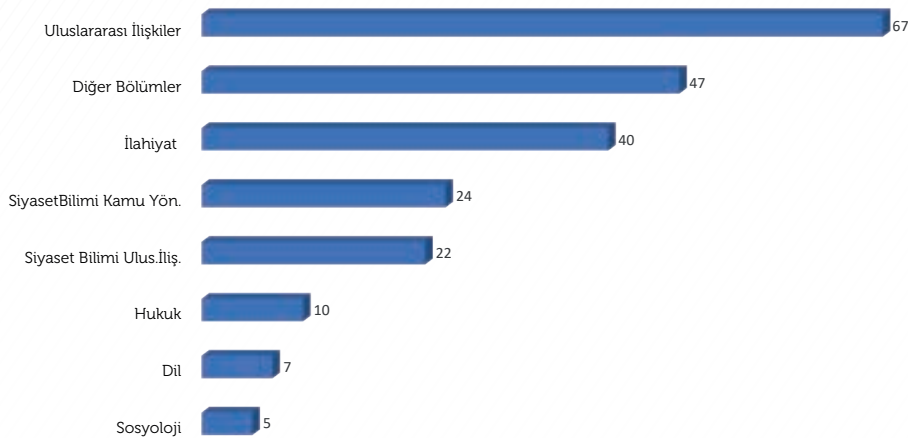
Şekil 3: Lisansüstü Başvuruların Düzey Dağılımı

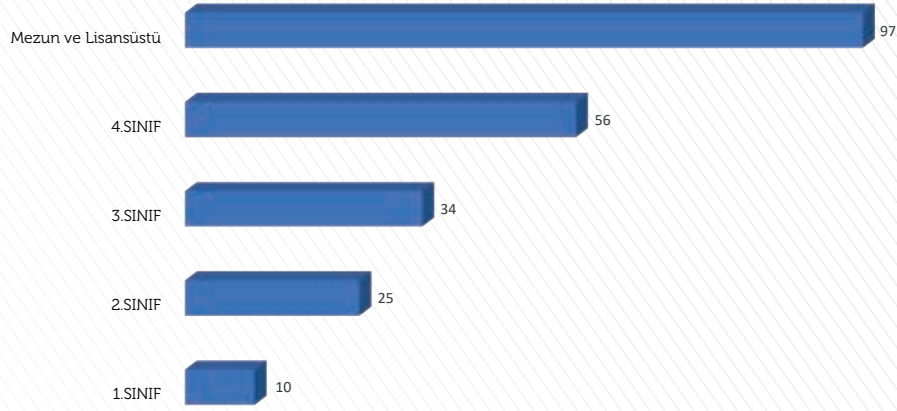
Şekil 4: Başvuruların Üniversitelere Göre Dağılımı

Şekil 5: Başvuruların Bölümlere Göre Dağılımı

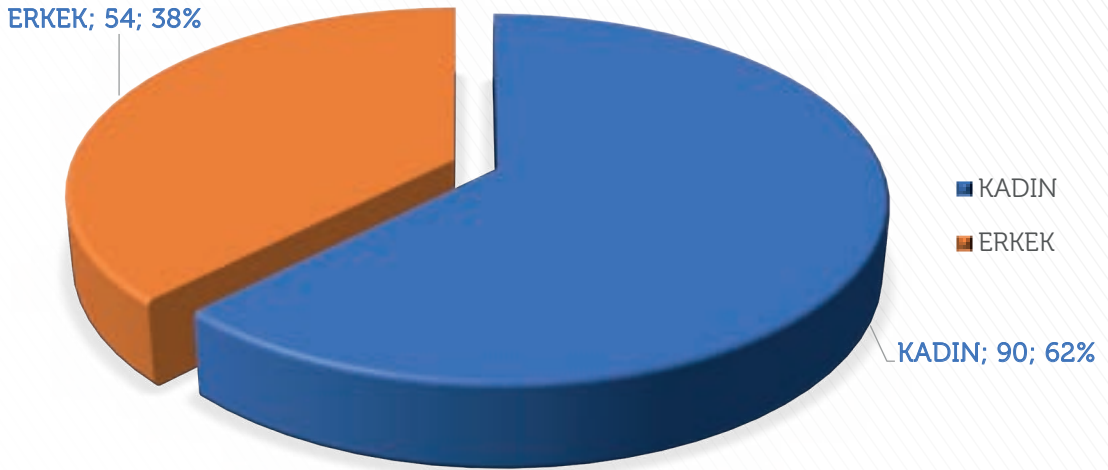

Şekil 6: Başvuruların Sınıf Düzeyleri

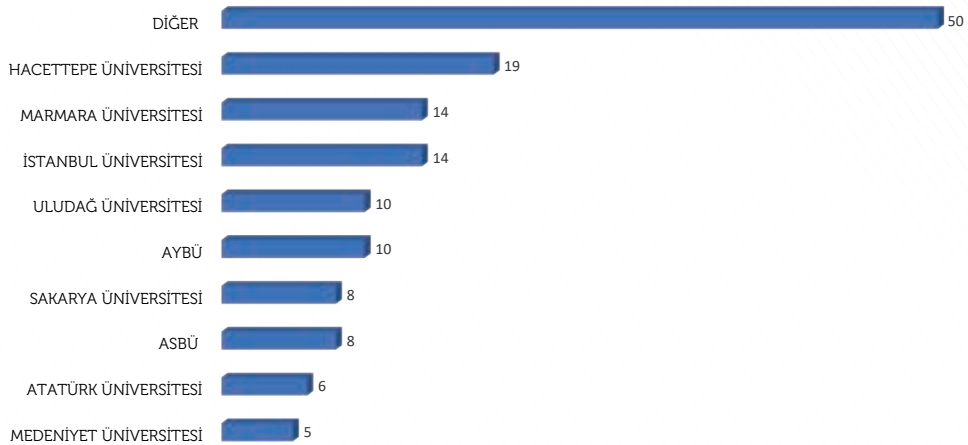

Lübnan Seminerleri Katılımcı Analizleri

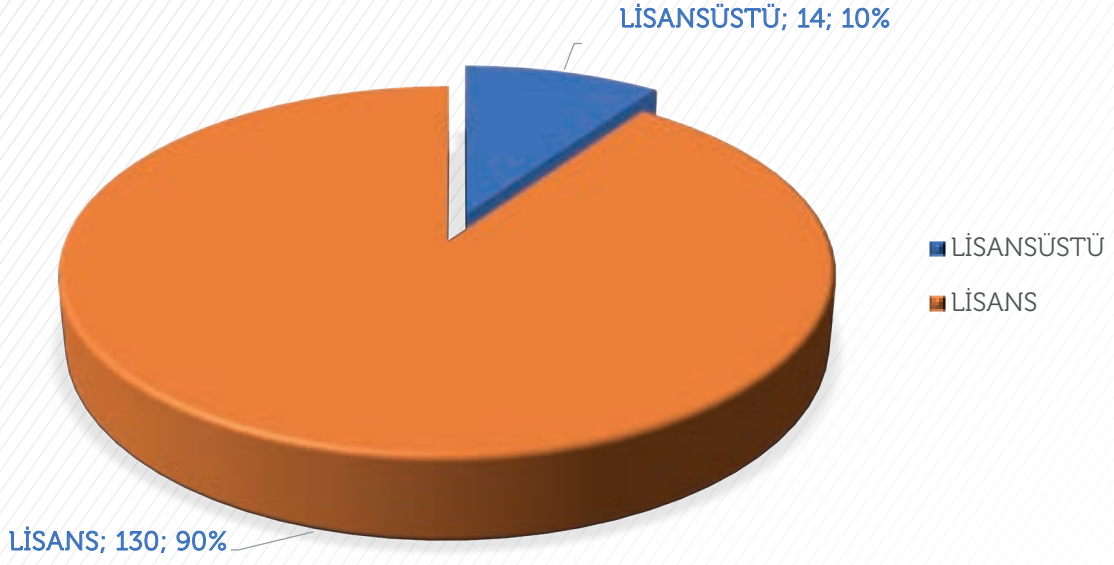
Şekil 1: Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

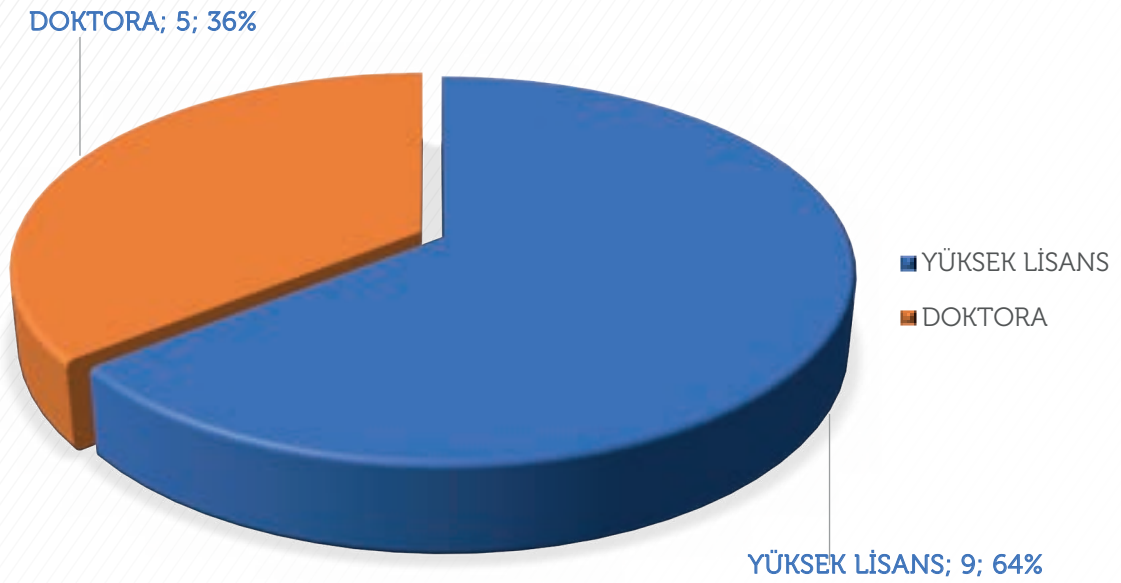
Şekil 2: Katılımcıların Düzey Dağılımı

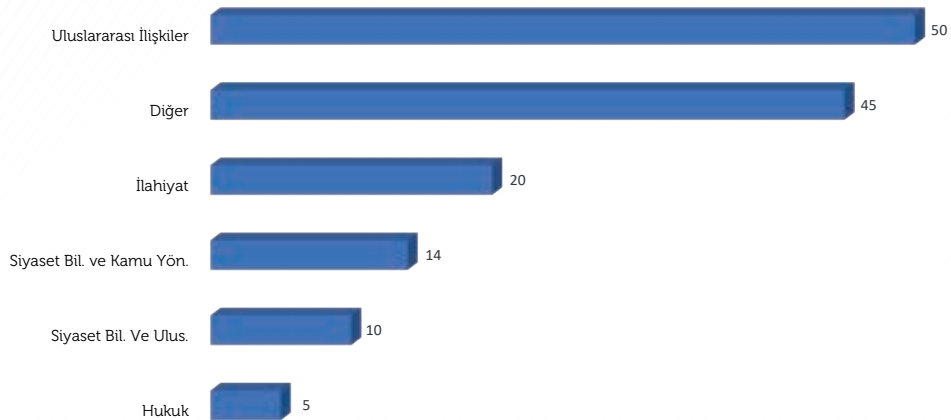
Şekil 3: Lisansüstü Katılımcıların Düzey Dağılımı

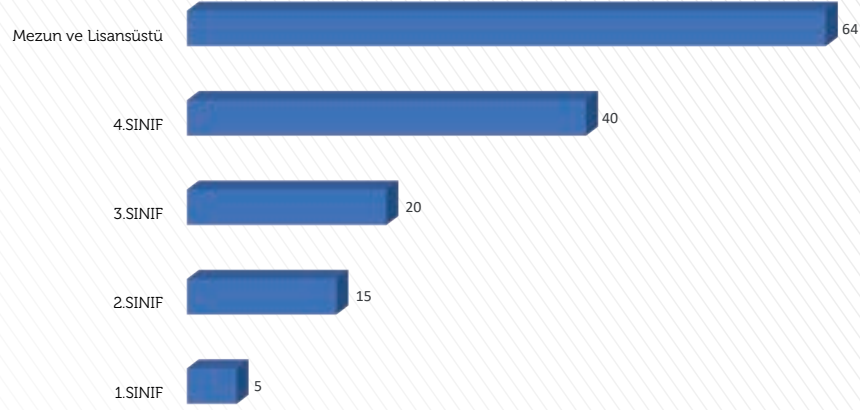
Şekil 4: Katılımcıların Üniversitelere Göre Dağılımı

Şekil 5: Katılımcıların Bölümlere Göre Dağılımı

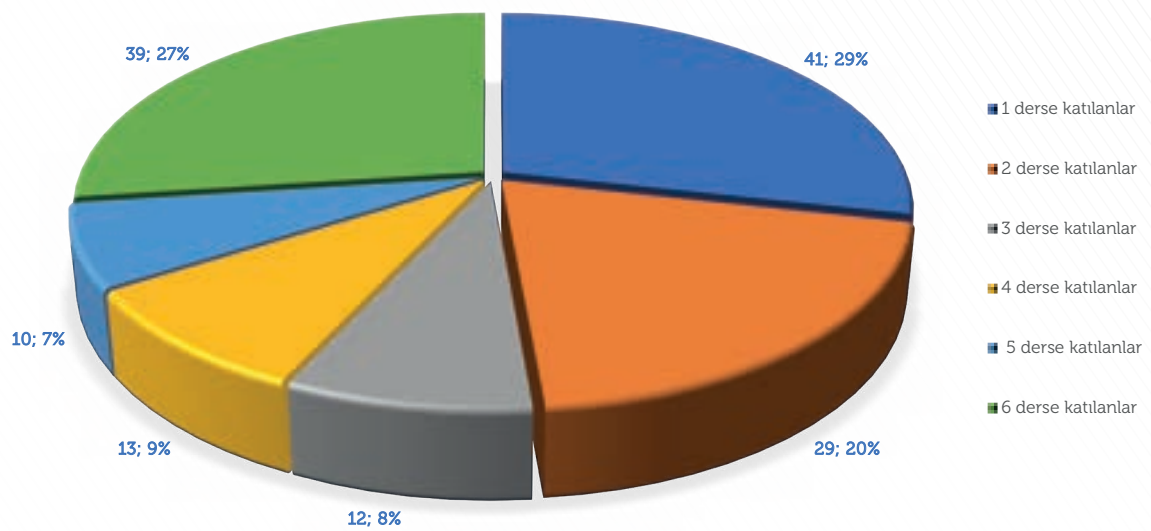
Şekil 6: Katılımcıların Sınıf Dağılımı

Şekil 7: Seminerlere Katılım Oranları

Şekil 8: Katılımcıların Katıldıkları Seminer Sayısı

4. SEMİNER FAALİYETLERİ

Ortadoğu Vakfı, ortak bir kültüre sahip olduğumuz Ortadoğu ülkelerini siyasal, sosyal ve ekonomik anlamda daha iyi anlamak için sistematik olarak düzenlediği eğitim faaliyetlerinin yanında çeşitli seminer faaliyetleri yürütmektedir.

Bu faaliyetlerden biri de 24 Temmuz'da düzenlenen "Political Process in Syria" başlıklı seminerdir. Seminere yüz yüze ve online olarak katılım sağlanmıştır.

Seminer, Dr. Ammar Kahf'ın yapmış olduğu ufuk açıcı sunumun ardından soru cevap bölümüyle sona erdi.

**POLITICAL
PROCESS
IN SYRIA**

Speaker: Ammar Kahf, Ph.D
Executive Director of for Omran Center
for Strategic Studies, and Board Member
of the Syrian Forum

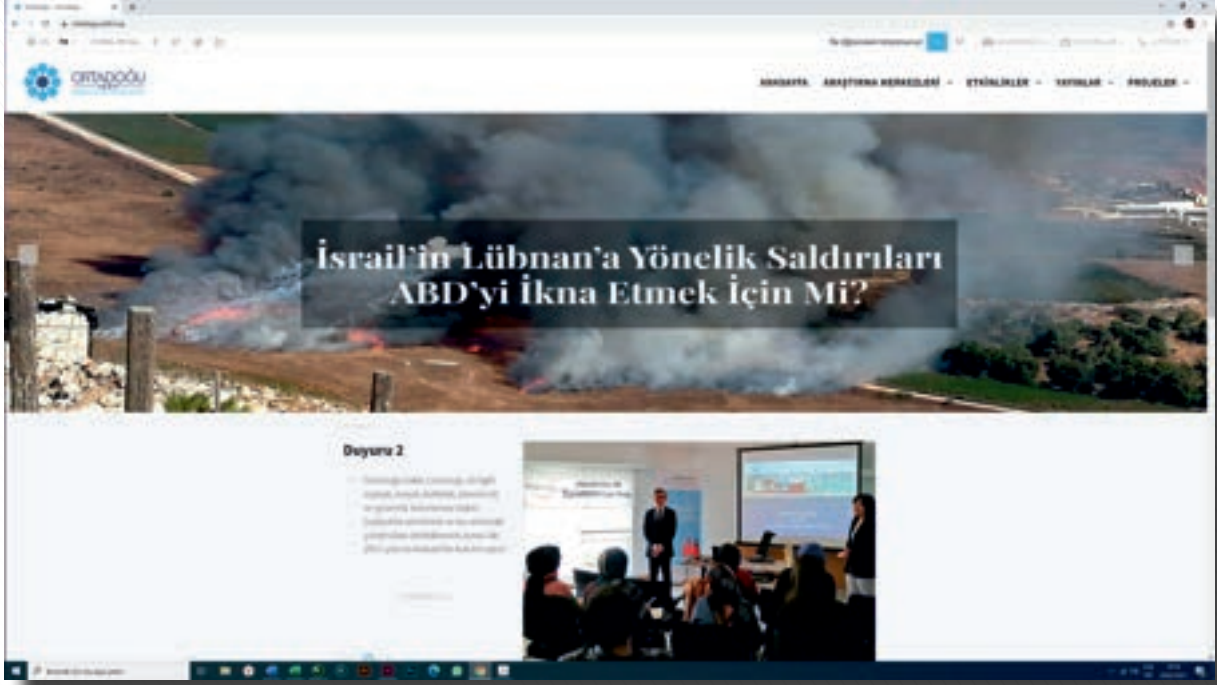
**LOCATION:
MIDDLE EAST FOUNDATION
24 JULY 2020 16.00**

**ORTADOĞU
VAKFI**
MIDDLE EAST FOUNDATION
وقف الشرق الأوسط

5. İLETİŞİM ÇALIŞMALARI

Websitesi:

Ortadoğu Vakfı, dijitalleşen dünyada internet sitelerinin önemini farkındalığıyla sitesini geliştirmektedir. Sitede Ortadoğu Vakfı'nın faaliyetleri ve duyuruları paylaşılmaktadır.

Sosyal Medya Araçları:

TEP boyunca her seminerle alakalı olarak seminer sorumluları tarafından bir paylaşım metni hazırlanmış ve seminerde çekilen fotoğraflarla birlikte sosyal medya üzerinden paylaşımlar yapılmıştır. Böylelikle hem Ortadoğu Vakfı'nın kamusal görünürlüğüne katkıda bulunulmuş, hem de vakfın etkinlikleri hakkında bilgi sahibi olmak isteyen kişilerin Ortadoğu Vakfı'nın çalışmalarından haberdar olması sağlanmıştır.

ORTADOĜU
— VAKFI —
MIDDLE EAST FOUNDATION
وقف الشرق الأوسط

ORTADOĜU
— VAKFI —
MIDDLE EAST FOUNDATION
وقف الشرق الأوسط

Mutlukent Mah. 1920. Cd No: 31
Beysukent, 06800 Çankaya/Ankara

T-F: 0 312 235 05 10
info@ortadoguvakfi.org
www.ortadoguvakfi.org

   /ortadoguvakfi